

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se do pošilja do odpovedi. — Udje „Katol. delovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 8 strani.

Liberalci psujejo kmeta.

Sedaj, ko se bližamo novemu letu, bodo liberalni agitatorji zopet hodili okoli našega kmeta ter ga vabili, da si naroči liberalne časnike. Na Štajerskem vsiljujejo, odkar sta zaspala „Narodni Dnevnik“ in „Sloga“, liberalci svoja še živeča lista „Slovenski Narod“ in „Narodni List“. Marsikdo gre liberalcem na limanice, ker si misli, list je list, da le nekaj novega izvem. Toda temu ni tako. Liberalni časopisi na Slovenskem so tako propali in lažnjivi kakor pri nobenem drugem narodu. Da so veri nasprotni, tega niti nečemo povdarjati, ker bi se ponavljali. A tudi kmetu nasprotni so, kjer le morejo. Niti toliko previdni niso, da bi pisali vsaj navidezno prijazno o kmetu. Naravnost psujejo ga in žalijo njegovo čast. List, katerega vsak zavedni liberalci na Štajerskem nosi v svojem žepu, je „Slovenski Narod“. Kako grdo piše ta list o kmetu, je neverjetno. Čujmo! V tem listu najdemo sledeče klevete:

„Kmetje so zabiti kakor zamorec iz srednje Afrike, kanibalsko zabiti ljudje“.

„Kmet je potuhnjen, pasje narave“.

„Kmečki volilci ne vidijo dalje kot v skledo“.

„Mase našega naroda so zatelebane in zabite“.

„Klerikalni občinski moške so kmetje z najbolj neumnimi obrazi“.

„Vsaka druga ali tretja prisega med klerikalnimi kmeti je kriva prisega in klerikalnemu kmetu je izjemoma kaj verjeti“.

To so najbolj dišeče cvetke iz liberalnega vrta! In potem si še drznejo liberalci agitirati tudi med kmeti za svoje liste! Kmet, ki je ponosen na svoj stan, bo liberalnim agitatorjem in listom pokazal vrata. Kdor si naročuje liberalne liste, si redi strupenega, gada na svojih prsih. Proč torej ob novem letu z liberalnim časopisjem!

Tujci nam gospodujejo.

(Dopis z Dravskega polja).

Pred kratkim sem dobil v roke „Koledar Slov. Kmečke Zveze“, ki bi ga naj imel vsak kmet, saj ima zelo primerne gospodarske članke ter bo dobro služil tudi gospodarju, ki hoče voditi knjigovodstvo v svojem gospodarstvu. Mene je med drugim zanimalo poročilo o nekaterih podatkih ljudskega štetja 1910, zlasti o razmerju prebivalcev Slovenskega Štajerja glede narodnosti. Čudno, deloma zelo žalostne misli, vzbujajo te številke. Tako je bilo 1. 1910 v pujskem okraju 49.020 prebivalcev; od teh je 46.876 Slovencev in 1475 „Nemcev“; med temi 1475 „Nemci“ pa jih je gotovo dve tretjini ali pa še več, ki ne znajo nemški, ki jih je rodila slovenska mati, ki so izdali svoj materni jezik, so torej samo na papirju „Nemci“. Edenintridesetkrat toliko je Slovencev v okraju kakor Nemcev, in vendar imajo okrajni zastop „Nemci“ v rokah in par sto „Nemcev“ gospoduje 46.000 Slovincem. Kako krivičen mora biti volilni red za okrajne zastope, ker omogočuje, da par, s slovenskim kmečkim denarjem obogatelih posilincev komandira cel okraj. A tudi kako malo mora biti pri nekaterih kmetih narodne in kmečke zavednosti, da rajši kakor slovenskega kmeta, volijo nemškutarske štacunarje in krčmarje, mestne gospode, ki kmeta navadno izkoriščajo in imajo zanj le zasmeh. Naj oni gospodarijo v mestu, a okraj, ki je ves kmečki, pa naj vodi kmetje in prijatelji kmeta in delavca. Ali imajo v mestnem zastopu kaj kmetov? Ali imajo tam Slovenci kakega zastopnika? Seveda nobenega. Kmet je dober za pujske nemškutarje, da jih pri raznih volitvah voli in nosi denar v njihove štacune in krčme, drugih pravice pa po njihovih mislih nima. V mestu Ptuj je bilo 1. 1910 naštetih 4625 prebivalcev, in sicer 602 Slovencev in 3.672 Nemcev. Seveda je med 3.672 Nemci zopet okrog dve tretjini ali še več slovenske krvi, večina od teh so samo „na papirju“ Nemci (ker papir je potrpežljiv), v resnici pa so slovenskega rodu. Vseh pujskih Nemcev s „papirnatimi“ vred je 9krat toliko ko Slovencev, v celem okraju pa je Slovencev skoro 31krat več ko Nemcev, pravzaprav nemškutarjev. Dasi pa v okraju Slovenci 31krat presegajo „Nemce“, a so Nemci gospodarji okraja, v mestu tudi gospodujejo „Nemci“, dasi jih je samo devetkrat toliko ko Slovencev. Je pač pri nas narobe svet: domačinom gospoduje tujec, nemškutar Slovenec.

Vzdravimo se vendar in vrzimo s sebe sramoten in krivičen jarem nemškutarskega gospodstva! Kdor hoče veljati za poštenega, zavednega moža, kdor ima kaj kmečkega in narodnega ponosa, ne bo pri nobenih volitvah, ne občinskih, okrajnih, deželnih ali državnih, dal glasu nemškutarskim kandidatom, ker nemškutarski kmetje so samo pokorni sluge pujskih mestnih škricev in šnopsarjev.

Bolgarija.

Na Bolgarskem se pripravljajo na volitve za državni zbor. Vse volilno gibanje stoji pod utisom zadnjih velikih dogodkov. Hrabra bolgarska armada je zmagovito prodirala proti Turkom. Pred Čatalčo se je morala na rusko povelje ustaviti, ker Rusija ni dovolila, da bi bolgarski car Ferdinand na čelu svoje vojske vstopal v Carigrad. Ko se je sklenil mir s Turčijo, je zahtevala Bolgarija v smislu pogodbe s Srbi turško pokrajino Makedonijo za-se. Toda Srbija je ni hotela dati in se je zvezala za obrambo proti bolgarski zahtevi in si zagotovila pomoč Rusije. Začela se je nesrečna vojna Bolgarije s Srbijo in Grčijo, katero je Bolgarija končala, predno je prišlo do zadnje odločilne bitke, kajti na vseh straneh so ji vstali nasprotniki. Turčija se je zopet ohranila ter vzela Bolgariji velik del privojevane pokrajine Trakije, Rumunija je prekorajčila bolgarsko mejo ter si tudi vzela kos bolgarske zemlje. Rusija pa je stala ob strani Srbije in Grčije. Zraven pa je Bolgarija uvidela, da ima tudi v lastnih vrstah ljudi, ki odobravajo rusko politiko, ki je merila na oslajenje Bolgarije in na okrepitve Srbije ter Grčije. Bolgarski državniiki so izdali bolgarski vojni načrt Srbom in Grkom, ministri Gešov in Danev so se morali vsled tega umakniti. Prišlo je novo ministrstvo pod predsedstvom Radoslavovega in z zunanjim ministrom Genadievom, ki je proglasilo neodvisno bolgarsko politiko, neodvisno od Rusov, pa tudi neodvisno od svojih prejšnjih zaveznikov Srbije, Grčije in Črne gore. Z vojsko in z novim ministrstvom je bila balkanska zveza pokopana, Bolgarija osamljena. Zato je hitro sklenila mir v Bukareštu. Makedonija, ki je bila cilj bolgarske vojske, se je razdelila med Srbe in Grke, večji in važnejši del ob morju so dobili Grki.

Ko se je osnovala balkanska zveza, je bilo tudi dogovorjeno, da se morata Bolgarija in Srbija boriti skupno proti Avstriji, ako bi ta hotela povečati svojo posest na Balkanu. Ko se je pokopala balkanska zveza, je stopila Bolgarija ob stran Avstrije in tako ima Bolgarija sedaj vsaj v diplomatičnem svetu svojega prijatelja. Na eni strani stoji torej Avstrija in Bolgarija, na drugi strani Rusija in Srbija. Rumunija stoji na sredi, to se pravi, da se je precej odmaknila od Avstrije. Grčija stoji seveda ob strani Rusije, ker od Avstrije ne more dobiti nobene podpore, dočim ji Rusija v naravnem nasprotstvu nasproti Turčiji lahko veliko pomaga.

Toda v Bolgariji je še vedno močna struja, ki noče nič vedeti o Avstriji, ampak želi, da Bolgarija dobi zopet z Rusijo prijateljske zveze. Vodita to strujo bivša ministra Gešov in Danev. Vso nesrečo v zadnji vojski pripisujeta carju Ferdinandu, kateremu očitata, da si ni znal ohraniti prijateljstvo ruskega carja. Ker je na Bolgarskem popolna tiskovna svoboda, zato vodita svoj boj proti carju Ferdinandu čisto odkrito. Samoumevno, da Rusija podpira njuni boj. Car Ferdinand in sedanje ministrstvo pa povdarjajo neodvisnost bolgarske politike, zraven pa iščejo zatočišča pri Avstriji. Car Ferdinand je v zadnjem času bival na Avstrijskem ter dvakrat obiskal našega cesarja. Ruska struja je razglasila, da si car Ferdinand ne upa več na Bolgarsko in da misli odstopiti. Rusija pa bi najrajši videla, da sploh izgine car Ferdinand z Bolgarskega in da se Črna gora in Bolgarija združita s Srbijo v eno državo, ko bi vodili Srbi. Ost te politike je, kakor očitno obrnjena proti Avstriji, proti kateri hoče Rusija na Balkanu postaviti močno državo.

Ker se je vedno bolj širilo mnenje, da si car Ferdinand ne upa več na Bolgarsko, se je zadnje dni car Ferdinand zopet vrnil v Bolgarijo, da s svojo navzočnostjo postavi vse nasprotne vesti na laž. Vkljub

temu je gotovo, da je ruska agitacija na Bolgarskem proti sedanjemu carju zelo velika. Posebno sedaj ob volitvah. Saj vemo, kako se ob volitvah vsako sredstvo uporablja, samo, da se zadobi zmaga. Zato bo po volitvah, ki se vršijo že prihodnje dni, agitacija gotovo veliko manjša, toda izginila ne bo. Bodočnost Bolgarije je gotovo v veliki nevarnosti.

Politični ogled.

— Prestolonaslednik Franc Ferdinand se je mudil te dni na obisku pri belgijskem kralju v Bruslju. Kakor na Angleškem tako v Belgiji je bil visoki gost preprijazno sprejet, kar pričča, da uživa naš bodoči cesar ne samo pri kronanih glavah, ampak tudi pri ljudstvu, veliko spoštovanje.

— Državni zbor. Kakor smo že zadnjič poročali, je sprejel državni zbor davek na žganje. Slovenski štajerski poslanci so govorili in glasovali proti. Nato se je začela razprava o osebno-dohodninskem davku. Večina predlaga, da ostane davek na osebno dohodnino do 10.000 K čistega dobička kakor dosedaj, čisti dobiček čez 10.000 K naj se pa višje obdači.

Za slovenske poslance je predlagal poslanec Roškar, naj se začne davek od osebne dohodnine pobirati šele, ko se je dokazal čisti dobiček 2000 K ali vsaj 1600 K, ne pa kakor dosedaj že s 1200 K. Ob tej priliki je krepko ožigosal postopanje davčnih uradnikov, ki nalagajo davek tudi ljudem, ki nimajo dohodkov kakor jih zakon predpisuje. Davčna oblast pokliče zaupnika, ki je dostikrat nasprotnik tistega, čegar razmere naj bi pojasnil, ali pa je še celo druge narodnosti, in tako obvelja navadno mnenje davčnega nadzornika. Ti pa o razmerah na kmetiji nimajo pravega pojma. Davčni nadzornik ima napisano n. pr. koliko živine ima kmetovalec. Ker je čital, da se dobe krave, ki imajo do 4000 litrov mleka, misli, da mora imeti vsaka krava toliko mleka, in ker mora v mestu sam morebiti plačevati liter mleka po 20 vin., zato lahkomiiselno naračuna, da dobiva kmetovalec do 800 kron za mleko. Ne ve pa, da mleko porabi v gospodarstvu in da ni dobil zanj niti vinarja. Tudi stroškov za živinorejo ne zaračuni. V vinskih pokrajinah kar naravnost predpisujejo, koliko je ta ali oni vinogradnik moral vina pridelati, češ, saj ima toliko in toliko vinogradov. Ali je bilo vsled letine kaj vina ali ne, ga ne briga, on računa po hektarjih in ne po letini, po pravem donesku.

Davčni nadzornik se razgovarja s posestnikom, ga vpraša, koliko ima otrok. Odgovori mu: 9. Potem govori nadalje, koliko stane prehranjevanje enega otroka. Ako reče davčni nadzornik gotovo izdatke za enega otroka na leto 200 K in mu ta pritrdi, ga ima že vjetega, češ, 1800 kron mora imeti dohodkov, ker sicer bi ne mogel preživeti 9 otrok. In plačati bo moral 15 K 20 vin. osebne dohodnine. Davčni nadzornik poižveduje za najmanjšimi dohodki kmetovalca. Od enega je zahteval, da mora napovedati 150 K kot dohodek bika, katerega je spuščal na krave sosedov. Pri drugem je naračunal od mrjase: 70 K skočnine. To se je zgodilo v Parizljah pri Braslovčah.

Reklo se bo, da naj se pritoži, če se mu predpiše krivična osebna dohodnina. Glede tega rečem, da se veliko rekurzov zavrne, ker niso pravilno sestavljeni. Kdo naj bi znal vsa postavna določila, če dostikrat še davčni uradniki za-nje ne vedo! Jaz imam tukaj pred seboj plačilni nalog, s katerim tirja davčna oblast 3 K od nekega kmetovalca, ker ni svojega rekurza zoper osebno dohodnino kolekoval, dasiravno so po zakonu rekurzi kolka prosti. Da bi vsaj toliko kmetovalcev in malih obrtnikov ne nadlegovali z zahtevo, naj predložijo svojo davčno napoved, predlagam sledeče: Pri paragrafu 155. naj se določa: da so osebne dohodnine prosti oni, katerih skupni dohodek enega leta ne presega 2000 K. Ako bi pa ne bilo sprejeto, predlagam nadomestni predlog: osebne dohodnine so prosti oni, katerih skupni dohodek enega leta ne presega 1600 K. Država bi izgubila samo 4 milijone kron pri dohodkih od osebne dohodnine. Mnogi kmetovalcem in obrtnikom pa bi bilo ustreženo. Slovenski poslanci bodo še ta teeden poslali v boj dva govornika za Roškarjeve predloge in proti krivicam, ki se gode kmetu.

— **Kranjsko.** V ponedeljek, dne 1. decembra, so se vršile volitve za deželni zbor iz splošne skupine. Izvoliti je bilo 11 poslancev, 10 na deželi in 1 v Ljubljani. Danes, v torek, ko to pišemo, smo dobili poročilo, da je vseh 10 kandidatov naše Slovenske Ljudske Stranke izvoljenih. Natančne številke objavimo med najnovejšimi novicami. V mestu Ljubljani, kjer so liberalci skoro z gotovostjo pričakovali, da bo njih kandidat Turk zmagal že pri prvotni volitvi, je prišlo med liberalcem Turkom in našim Kregarjem do ožje volitve, ki se vrši dne 6. novembra. Kregar je dobil 1526, Turk 2684, socialni demokrat Kristan 842 in Nemec Brandt 444 glasov. Torej liberalci niti v Ljubljani nimajo več večine. — Prihodnji torek, dne 9. t. m., volijo kmečke občine. V tej skupini se voli 14 poslancev.

— **Hrvaško.** Cesar je s posebnim pismom dne 27. novembra odstavil barona Škrleca kot komisarja na Hrvaškem in ga je imenoval za bana. S tem je proglašena tudi časnikarska ter zborovalna svoboda. Volitve za hrvaški sabor se bodo v kratkem razpisale. Hrvaške stranke se že pridno pripravljajo na nove volitve. Koalicija, v katero so združeni srbski in hrvaški liberalci, bo v mnogih okrajih pomagala madžaronom proti drugim domoljubnim hrvaškim strankam, posebno proti stranki prava in kmečki stranki, katero vodi znani Stjepan Radić. Take so razmere na Hrvaškem. V stranki prava, katera je glede političnih nazorov sorodna z našo Slovensko Ljudsko Stranko, je hud razdor. Stranka je razcepljena v pristaše voditelja Starčevića na eni in frankovce na drugi strani. Kakor pa poročajo listi, bo glede saborskih volitev najbrž prišlo med obema skupinama do sporazuma in bosta obe strupi skupno nastopili. — S tem, da je odpravljen komisariat in se odpravijo vsaj za silo ostre odredbe, ki so pogazile svobodo, se je hrvaško ljudstvo zopet oddahnilo. A Bog ve, kako dolgo bo zopet trajala „svoboda“ na Hrvaškem. Ubogi Hrvatje ječijo vsled svoje needinosti v madžarskih kleščah.

— **Ogrsko.** V deželah, kjer vladajo liberalci, ima pravica zavezane oči. Tako je posebno na Ogrskem. Te dni je bilo objavljeno povišanje pri najvišjih budimpeštanskih sodiščih. Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da je bil zapostavljen izborni sodnik Balonyi, ki je bil v procesu Lukacs-Desy poročevalec in je zahteval dopustitev popolnega dokaza resnice. V opozicijskih krogih se zatrjuje, da se je ogrska vlada z zapostavljenjem sodnika Balonyja hotela samo maščevati za razsodbo v Lukacs-Desyjevem procesu. — V ogrskem državnem zboru pritiska vlada in večina s kruto železno roko na opozicijo. Kakor hitro se cglasi kak poslanec opozicije k besedi in pove kako bridko resnico v obraz liberalni vladi in večini, že ga izključijo iz zbornice sej. Liberalcem resnica v oči kolje! — Znani Košut je že ozdravel in se je bogato oženil z neko grofico.

— **Italijani v Avstriji** postajajo zadnji čas silno nemirni. Kakor znano, bi Italijani radi prisilili našo vlado, da jim ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Italijanski študentje v Gradcu so si mislili, da kar ne gre mirnim potom, s pomočjo poslancev, bo šlo s silo. Uprizorili so v Gradcu dne 27. novembra pred vseučiliščem in na ulicah burne kravale ter kričali na ves glas, da jim mora dati vlada vseučilišče. Mladi Lahi pa so klicali vmes tudi: Živio Italija, proč z Avstrijo! A skupili so jo. Med Nemci in Italijani je nastal pred vseučiliščem hud pretep. Vmes je posegla tudi policija ter je hotela pretepače razgnati; a bilo je že prepozno. Nemci in Lahi so se tako zdelali, da je bilo 8 Nemcev hudo, 9 pa lahko ranjenih, nekateri so bili ranjeni celo z noži. Lahi so dobili le bolj lahke poškodbe. Iz tega se vidi, da so Lahi bolj bojevit. Nemcev je bilo 450, Lahov pa samo 250. Policija je nekaj Lahov zaprla. Predavanja na vseučilišču so bila prekinjena. Korajža italijanskih vseučiliščnikov je tudi ojunčila učence na srednjih šolah v Trstu, da so nekega dne kar začeli štrajkati, češ, mi se nočemo učiti, dokler Italijani ne dobijo svoje vseučilišče. Nismo nevoščljivi in privoščimo Italijanom njihovo visoko šolo, toda Italijani naj pomislijo, da sami hočejo vseučilišče, desetstičerim tržaškim Slovincem pa niti ljudske šole ne privoščijo.

— **Nemčija.** V francosko-nemškem obmejnem mestecu Zabern, kjer se nahaja močna vojaška posadka, je nasvetoval poročnik Forstner v podučni uri rekrutom, naj se nikar ne družijo s civilisti, posebno pa ne s francoskimi prebivalci mesta. Med drugim se je izrazil Forstner: „Če vam pride pod roke kak „wackes“ (pruska psovka za lotarinške Francoze), ga pošteno premlatite ali pa kar naravnost pobijte. Ves dogodek je prišel v javnost, na kar se je francoskega prebivalstva, ki je v mestu v veliki večini, polastilo silno ogorčenje. Izbruhnili so takoj nemiri, ki jih je pa policija kmalu udušila. Že par dni je bilo sedaj popolnoma mirno. Dne 29. novembra se je poročnik Forstner sprehajal z nekaterimi tovariši po mestu. Srečala ga je skupina francoskih rokodelskih pomočnikov, in nekdo je zaklical: „Glej, Wackeslieutenant!“ Forster je takoj ves divj potegnil za sabljo in skočil za fantom, ki je izgovoril imenovane besede. Ostali oficirji so šli med tem v vojašnico, alarmirali vso posadko in poslali večje število patrolj po mestu, ki so z nasajenimi bajonetni preganjali prebivalstvo in aretirali vsakogar, kogar so našli na ulici. Kako brezvestno in naravnost neumno je bilo postopanje vojaštva, priča najbolj dejstvo, da so bili med drugimi tudi aretirani: predsednik sodišča, višji državni pravdnik, 2 sodnika in več uglednih državnih uradnikov in meščanov. Oficirji so zaprli vse aretirane osebe, ki jih je bilo nad 300, v klet za premog v vojašnici, kjer so morali vsi

ostati do 30. novembra dopoldne, ko so jih izpustili. Viharni nemiri so se dne 30. novembra zopet ponovili. Na povelje nekega poročnika je neka patrolja aretirala več meščanov, češ, da so zasmehovali čast pruskih oficirjev. Civilne oblasti se sicer trudijo, da bi pomirile ljudstvo, a ne morejo proti drznosti teh nemških oficirjev ničesar doseči. Elzaško-lotarinški poslanci so že vložili v berlinskem državnem zboru ostro interpelacijo radi dogodkov v Zabernu, na katero je vojni minister Falkenheim takoj odgovoril in zagovarjal poročnika Forstnerja, češ, da ni mislil tako hudo. Obljubil pa je, da hoče odrediti strogo preiskavo. Umevno je, da je francosko časopisje takoj pograbilo za celo stvar in vso zadevo silno zapletlo. Nemška vlada je radi tega sedaj prisiljena, posvetiti celi stvari večjo pozornost in vojni minister je bil že poklican k cesarju, da mu natančno poroča o protivojaških izgrelih v Zabernu. — Cela zadeva nam predoči zopet jasno sliko pruske predrznosti in oholosti.

— **Italija.** Dne 27. novembra je otvoril italijanski kralj Viktor Emanuel na slovesen način novoizvoljeni državni zbor. Kralj je imel prestolni govor, v katerem se je dotaknil tudi razmerja med cerkvijo in državo. Povdarjal je, da bo vedno najstrožje branil prostost države, da bo pa tudi vedno čuval svobodo cerkve. — Katoličani v severni Italiji so si po zadnjih državnoborskih volitvah svoje stališče povsod močno utrdili. Sedaj so se začeli brigati tudi bolj vneto za občinske volitve. V milanskem okraju je katoliška stranka pretečeni teden zmagala v 20 velikih občinah proti združenim svobodomiselcem in socialnim demokratom. Kjer se dela, tudi uspehi ne izostanejo. Lenarenje katoliških mož pri volitvah na je najboljša pomoč liberalcem ob volitvah, najsi bo v državni ali deželni zbor, občinske ali okrajne zastope.

— **Balkan.** Albanija bo torej vendar dobila že v kratkem svojega kralja. Šest evropskih velesil se je že izrazilo, da so zadovoljne s kandidaturom vidkega princa. — Črnogorska kraljica Milena je nevarno zbolela na vnetju ledvic. — Sloveči albanski vodja, Isa Boljetinac, katerega so listi že večkrat proglasili za mrtvega, leži težko bolan v Skadru. Boljetinac je rodom Srb, a se je poalbanil ter se je v zadnji vojski bojeval proti Srbom. Na Kosovem polju ima Boljetinac obširna posestva. Ker je Kosovo sedaj srbska last, izgubi Boljetinac posestva, ako ne pride tja prebivat. Ako bi pa prišel tja, bi ga pa Srbi kaznovali kot upornika. Boljetinac v svojem življenju — sedaj je nad 70 let sstar — ni bil nikdar bolan. — Francozi in Angleži so poslali nad 50 vojnih ladij v Jonsko morje (ob južni grški obali). Obisk francosko-angleškega brodogoja ob grški obali pomeni za Italijane m.g. ljalj, da bi se Angleži in Francozi potegnili za Grke, ako bi hoteli Italijani Grkom delati glede Egejskih otokov kakp zgago. — Dne 1. decembra je potekel rok, da se določi končna meja med Albanijo in Grško. Rusija, Francija in Anglija pa rešitev te meje vedno dalje zavlačujejo z namenom, da bi se razvili med Balkanci zopet novi spori. Za vsak meter zemlje se vrše prepiri.

— **Francosko.** V severnem delu države je izbruhnili velik štrajk rudarjev. Delavci so začeli štrajkati zaradi tega, ker je vlada zopet vpeljala 3letno vojaško službo. Ali bodo socialni demokratje, kateri vodijo štrajk, v tem boju kaj dosegli, je zelo dvomljivo. Sicer pa je vlada sama kriva, da vlada med delavci nezadovoljnost. Francoski liberalci kakor tudi liberalci drugih dežel, imajo prvo skrb, da preganjanje katoliško cerkev in njene naprave, a za dobrobit ljudstva se ne zmenijo. Francoski delavci zahtevajo že leta in leta spremembo delavskega reda, ki je sedaj urejen tako, da zamorejo bogataši uboge delavce po svoje izrabljati, kakor se jim ljubi. Liberalna večina državnega zbora spremembo delavskega reda in zmanjšanje delavskega časa vedno zavlačuje. Od tod nezadovoljnost med delavci. — Prihodnje leto se bodo vršile na Francoskem volitve v državno zbornico. Katoličani se nameravajo z vso vneto udeležiti volilnega boja in bodo večinoma v vseh okrajih postavili svoje kandidate. Dandanes za katoličana ne zadostuje samo osebna pobožnost, ampak vsak se mora brigati tudi za politiko ter se udeleževati vseh volitev.

— **Mehika.** Za predsednika Huerta so prišli hudi časi. Pri mestu Juarez so ustaške čete vladno armado popolnoma porazile. Bitke se je udeležilo nad 10.000 mož. Vstaši so vjeli nad 2000 vojakov vladnih čet. Vstašem je poveljeval general Vila. Vladne čete se povsod umikajo pred ustaši. Združene države Severne Amerike podpirajo ustaše z orožjem in denarjem. Japonci pa so na strani mehikanske vlade. Po celi deželi vlada grozen nered. Temu se je še pridružila splošna draginja.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

7. nedelja: 2. adventna, Ambrozij, škof; Agaton.
8. ponedeljek: Brezmadežno spočetje Device Marije.
9. torek: Peter For., škof; Sirij, škof; Valerija.
10. sredo: Loretanska Mati Božja; Melhijad, papež in muč.
11. četrtek: Damaz, papež; Trazon opat.
12. petek: Sinizij, mučenec; Epimah, muč.
13. sobota: Lucija, devica in muč.; Otilija, devica.

Osebna vest. Dne 27. oktobra t. l. je obhajal naš prevzvišeni knezoškof 25. obletnico škofovskega posvečenja. Ta dan je občina St. Peter v Savinjski dolini imenovala ekselencijo za častnega občana in dne 27. novembra je prinesla deputacija šentpeterskih občanov, obstoječa iz župana, gospoda poslanca

Terglava, dveh gospodov svetovalcev ter župnika častitega gospoda dr. Jančiča, knezoškofu lepo častno diplomu.

* **Naš cesar Franc Jožef** je letos dne 18. nov. nastopil 1000. mesec svojega življenja. Po čudnem naključju je dopolnil prestolonaslednik Franc Ferdinand svoje 50. leto starosti 18. decembra 1913.

* **Iz učiteljske službe.** Učiteljska supletinja v Olimju, Irena Film, je imenovana za stalno učiteljico istotam; provizorična učiteljica pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, Marija Salamun, je imenovana za stalno učiteljico istotam; v stalni pokoj je stopil nadučitelj na Blagovni, Jakob Stante. Na lastno prošnjo je premešena stalna učiteljica Em. Zorec iz Sv. Vida pri Ptuj v Sele. Na 3razrednici v Kostrivnici (2. plač. razred) je razpisano mesto učitelja; prošnje do 25. decembra.

Iz poštne službe. Poštna aspirantinja A. Sutter je imenovana za poštno oficijantinja v Ptuj. — Ivana Žager je imenovana za poštno oficijantinja v Soštanju. Trgovec Jakob Dernač v Artičah je imenovan za poštnege ekspedijenca istotam.

* **Naši poslanci.** Govor poslanca Roškarja o osebni dohodnini prinašamo v poročilu o državnem zboru. Poslanec dr. Benkovič se je v pravosodnem odseku pritoževal, da se godijo slovenskemu ljudstvu krivice od strani nemških sodnikov. V delegacijah je delegat dr. Korošec govoril o razmerah v Bosni ter končno zahteval upravno združenje Jugoslovanov.

* **Vsi za enega, eden za vse!** To je bil pred 100 leti bojni klic vojskovodje Švarcenberga v vojski proti Napoleonu pri Lipskem. Naj bi ta klic v vojski, ki nam jo je vsilil naš nasprotnik Nemec in nemškutar, in ki jo bojujemo za našo last, rodno zemljo in jezik materni, veljal tudi nam! Kolikokrat se sliši: „Jaz ne grem volit nikamor, ne na ta, ne na drugi kraj. Torej ne Nemcev in tudi ne Slovencev.“ Ali: „Jaz ne maram čitati političnih listov, torej tudi ne naročiti „Slovenskega Gospodarja“, glasila štajerskih Slovencev.“ Kaj mislite, ko bi rekel vsak tako? Ali ni rekel sam Zveličar: „Kdor nizmenoj, je protimeni“! Tudi ta nasprotnika podpira, kdor stoji ob času vojske na strani, namesto, da bi pomagal ob potrebi svojim četam. Med tem ko bi doma čital gospodarske liste in opravljal krave, bi mu izvolil nasprotnik svojega župana, svojega poslanca itd. Ravno tako je glede lista: Če ga ne bomo podpirali z naročili in dopisi, tudi od njega ne bomo mogli kaj zahtevati. Kdor ne bere, kako se naj potem pouči o resnici, ko je v nasprotnih, pa tudi v nemških gospodarskih listih, ki so tudi vsi v rokah nasprotnikov, nakopičenih toliko napadov in neresnice proti nam! Posledica vsega tega pa bo, da bodo nasprotniki lahko in povsod lepo dosegli svoj namen, namen namreč, nas zaslužniti tujemu narodu in nas narediti za hlapce na lastni zemlji. Torej! Ni lepo in tudi ne pošteno, pustiti delati le druge, sam pa uživati dobroto, ki mu jih priborijo drugi, ali gledati ob strani, kako omagujejo v boju lastni pristaši. Naše geslo mora biti: „Vsi za enega, eden za vse!“ Pod tem geslom agitirajte za nove naročnike „Slovenskemu Gospodarju“!

* **Polh v slovenski politiki** se lahko imenuje dr. Kukovec. Ko se je delal davek na pivo, — je spal. Ko so se dale učiteljem draginjske doklade, je — spal. Liberalci lahko pri prihodnjih volitvah izvolijo polha za svojega poslanca, bodo ravno toliko imeli od njega kakor sedaj od dr. Kukovca.

* **Politična dostojnost.** V Trbovljah se je liberalni general dr. Kukovec hudoval tudi nad tem, da se je v zadnjem deželnozbornem zasedanju sklenil davek na pivo. Zakaj v Trbovljah, zakaj ne v Gradcu? Naši poslanci so govorili proti davku (dr. Benkovič) in glasovali proti. Kje pa je bil dr. Kukovec, ki sedaj grmi proti davku na pivo? Kakor nam poročajo deželni poslanci, je t u d i t o p r i l i k o dr. Kukovec z a s p a l ravnotako kakor učiteljske plače. Ko bi dr. Kukovec moral v deželnem zboru glasovati in govoriti proti, takrat je — spal. Sedaj po toči pa zvoní. Dr. Kukovec je res zavidanja vreden, da ima tako po' trpežljive poslušalce. Z mroko cunjjo bi morali odgnati poslanca, ki vse važnejše prilike zaspi. V Žalcu je svoje spanje pri davku na pivo dr. Kukovec previdno zamočlal.

* **Kmetije, na roge!** Piše se nam: Prosili smo naše poslance, da nam pomagajo zaradi postopanja dimnikarjev in zaradi pomanjkanja zidarskih in tesarških mojstrov. Zdaj pa se drzne vodja celjskih liberalcev, kojega ljubezen do kmetov smo spoznali pri šoštanjski posojilnici, hujskati na shodih zaradi tega proti našim poslancem. Kmetije, sedaj se postavimo kakor en mož ob stran svojih poslancev. Ali bi ne bilo umestno, da se skliče kmečko zborovanje, na katerem bomo vsi kmetje brez razločka stranke povedali političnemu „fušarju“ dr. Kukovec svoje pošteno kmečko mnenje. Liberalci ne razume naših želj, zato proč z njim iz naše politične javnosti!

* **Liberalci -- lažniki.** Zadnji „Domoljub“ je naštel nič manj kakor 21 mastnih laži, katere trosijo sedaj pri volitvah za kranjski deželni zbor liberalci po deželi. Liberalna stranka je zares najbolj ostudna politična stranka. Svoje kandidate ponuja liberalna stranka zopet s staro lažjo, da so „neodvisni“ kandidati!

* **Kako sramotijo liberalci pošteno mladino.** Med vsemi cerkvenimi družbami so slovenskim liberalcem najbolj zoprne Marijine družbe. Če bi človek zbral vse psovke in nesramnosti, s kojimi je že slovenski liberalizem osmradil našo mladino, bi jih bila že velika knjiga. In vendar nimajo Marijine družbe z liberalno politiko ničesar opraviti. To so cerkvena

društva, v katerih se zbirajo dobri slovenski fantje in dekleta, da bi se obvarovali nevarnosti mladih let, se utrdili v lepem krščanskem življenju in si poiskali primerne družčine in prijateljstva. Zato nam je nerazumljivo, da splahuje slovenski liberalizem nad to mladino svoj žolč. Ker liberalci za Marijine družbe ne marajo, zato jih imenuje „Narod“ „Marijino armada“, ki se rekrutira iz slojev, ki so na najnižji stopinji človeške kulture. Po svoji duševni izobrazbi so zastali ti ljudje za 500 let. Kar se tiče umstvenega stanja, se ti ljudje skoro nič ne razlikujejo od zamorcev. Vera teh ljudi je čisto navadno paganstvo. Tako piše „Slovenski Narod“. „Narod“ dela iz Marijinih družb „zamorice in pagane“. Pride še hujše. „Narod“ poštno mladino tudi nesramno obrekuje. „V Marijinih družbah se zbirajo kravje dekde in falirane device.“ („Narod“ 1905, št. 202 in št. 13.) Tako sramoti list pošteno mladino na nesramen način samo zato, ker se noče držati liberalne vere in išče v Marijinih družbah opore in pomoči proti razbrzdanosti sveta. Ali si more izmisliti človek večjo podlost? Namesto da bi mlade ljudi, njihovo dobro voljo in plemeniti namen pohvalil, pa zmerja poštna dekleta s „faliranimi devicami“, „kravjimi deklami“ itd., samo, da bi Marijine družbe pristudil in osmešil. „Slovenski Narod“ je glasilo liberalnih učiteljev, advokatov, uradnikov.

* **Kmečke posojilnice na Sp. Stajerskem** so večinoma vse starejše ko 4 leta. Radi tega morajo vsi posojiljemalci, kateri so pred 4 leti dobili posojila, podpisati nove zadolžnice. Ker se tintam slišijo glasovi, da je ta zahteva nepotrebna in da s tem sitnarijo odborniki, zato je umestno, da se poudarja, da je to zahteva postavljena in ne more noben načelnik in noben odbornik posojilnice tozadevno dati ljudstvu kakih olajšav. Pač pa bi se znalo zgoditi, če dolžnik ne upošteva poziva posojilnice in bi prišla finančna oblast kakemu takemu slučaju na sled, da bi morali plačevati dolžniki precej občutne kazni. Dolžnost vsake kmečke posojilnice je, da skrbi za red in za to, da se vrši vse poslovanje po določbah postav, dolžnost vsakega dolžnika pa je, da pride, ko mine 4letna doba, z ženo in poroki k posojilnici in podpiše novo dolžno pismo.

* **Štrajk v vseh tiskarnah na Avstrijskem?** Leto 1905 so bile sklenile avstrijske tiskarne s stavci, to je z delavci, ki stavijo časnike, knjige in drugo, natančno pogodbo glede plače, delavnega časa itd. Ta pogodba letos z novim letom poteče in skleniti bo treba novo. Pogajanja glede nove pogodbe so se sicer že vršila, pa so se razbila. Na eni strani zahtevajo stavci povišanje plače in razne druge stvari, posestniki tiskarn na drugi strani pa se zopet branijo, zahteve delavcev izpolniti. Pogajanja se bodo gotovo še enkrat pričela in upati je, da pride do sporazuma. Ako pa se pogajanja končno razbijejo, potem bodo najbrž delavci v vseh avstrijskih tiskarnah delo odložili in stopili v „štrajk“. Kakor poročajo listi, se je v Inomostu na Tirolskem „štrajk“ že začel. V kakem obsegu, nam ni znano. Ako pride do splošnega štrajka v vseh avstrijskih tiskarnah, potem noben list ne bo mogel izhajati. Kako dolgo bi trajal štrajk, se še ne more vedeti naprej. Kakor piše goriški „Novi Čas“, so stavci dobro organizirani in imajo bojda za štrajk pripravljene 3 milijone kron. Vendar pa je upati, da se končno doseže sporazum in se tako nevarnost štrajka odvrne.

* **Iz deželne kmetijske šole v Št. Juriju** ob j. žel. Razstreljevanje z dinamonom je obudilo mnogo zanimanja in iz raznih strani se nas je naprosilo, da bi se isto zopet pokazalo. — Globoko obdelovanje zemlje (rigoliranje) igra dandanes sploh veliko vlogo ne samo v vinogradih, temveč tudi za sadno drevje, za hmelj, da, tudi za polje. To težavno delo se deloma olajša z dinamonom, včasih pa še bolje, temeljiteje in mnogo ceneje s pljugi, posebno v zvezi z Gerstlino vinto. Tozadevnemu zanimanju se bo ustreglo v četrtek, dne 11. decembra t. l. z demonstracijami, ki se bodo začele na kmetijski šoli ob 1. uri popoldne, in sicer le pri lepem vremenu. Udeležiti se lahko vsak, ki se za to zanima.

* **Sprememba bosanskega vojaštva.** Iz Dunaja poročajo: Z novim letom bo vojna uprava reorganizirala (preustrojila) bosanske čete. Dosedanji posebni regimenti bodo odpravljeni in dobijo številke 103 do 106 v skupni armadi. Odpravljene bodo tudi posebne uniforme. Pehota dobi običajne uniforme s čakami, le mohamedanci bodo imeli še vnaprej fese in bodo tvorili posebne bataljone. Lovci dobe št. 103 e. kr. lovskega pešpolka.

* **Pozni sad.** Blaž Urbas, veleposestnik na Slemenu pri Selnici ob Dravi, nam je poslal 2 zapozneli hruški. Cvet se je razvil meseca oktobra, a hruški je g. Urbas utrgal dne 1. decembra.

* **Današnji številki** smo priložili prilogo „Tomaseva žlindra“. Naj se naši naročniki pri naročevanju umetnega gnoja blagovolijo ozirati na znamko „zvezda“. — Priložili smo tudi stenski koledar za leto 1914.

* **Cenlj. čitatele** je opozarjamo, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru veliko izbiro božičnih jasic in okrasov za jaslice in božična drevesca v zalogi. Tam bodo dobili tudi krasne božične in novoletne razglednice, raznobarvni papir in listje, sploh vse potrebščine za izdelovanje umetnih cvetlic in vencev. Istotako tudi pripravljamo njeno veliko zalogo krasnih novoletnikov, rožnih vencev, križev, kipov itd. kot primerna božična in novoletna darila. Cene so nizke, izbira velika!

* **Proste službe.** Neka nakupovalna zadruga bi takoj sprejela večjega nakupovalca za živino. Zahteva se spretnost v govoru in pisanju. Nadalje se išče za neko obdobje na Sp. Stajerskem občinski tajnik, ki bi ob enem opravljal tudi tajništvo pri posojilnici. Pisma, katerim je priložiti znamka za odgovor, se naj pošljejo na uradništvo lista.

* **Knjigovodski tečaj** za kmečke posestnike. Od 27. do 30. dec. t. l. se vrši na stajerski deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. peti knjigovodski tečaj za kmečke posestnike. Udeleženci dobe na za-

vodu prosto stanovanje. Nekateri manj premožni si izprošijo lahko deželne podpore po 10 K. Tečaj traja štiri dni. Pouk se začne vsak dan ob 8. uri zjutraj. Prijave naj se vpošljejo do 10. decembra t. l. na ravnateljstvo štaj. dež. kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. žel.

* **Ako vam je drago zdravje**, čitajte današnji Lysoformov insekt in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena“? zastoj od kemika Hubmanna, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

* **Za dij. kuhinjo** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Ogrizek Fr., župnik 4 K; posojilnica na Slatini 30 K; gostje na gostiji Reš—Sterger pri Sv. Urbanu 32 K; za kruh sv. Antona 1 K; Okrajna hranilnica v Slov. Gradcu 70 K; Glasbeno društvo iz preostanka od nabire, ki se je vršila za mali koncert 10. oktobra 1913 v Narodnem Domu 14 K; Kosi, nadučitelj povodom poroke bčerke gđe. Rafaele 20 K; okrajna posojilnica v Ljutomeru 40 K; neimenovan (Amerika) 100 K; mohorjani pri Sv. Križu pri Ljutomeru, K 342 vin.; Weixl Jož., župnik 3 K; Fišer Andr., župnik 10 K; Lončarič Jož., kaplan 10 K; Janžekovič od Sv. Marjete 1 vrečo krompirja; Kramberger od Sv. Urbana 2 vreči repe, 4 vreče krompirja; Lorbeck iz Jarenine 1 vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

* **Gradec.** Slov. kat. izobr. drništvo „Kres“ v Gradcu vabi na Miklavžev večer ki ga priredi v soboto, dne 6. decembra 1913 v dvorani restavracije „Gold. Stern“, Sparbarsbachgasse 65. Spored: Tamburanje, petje, šaljiv pozdrav, „Mož in žena“ šaljiv dvospev, „Krojač in čevljar“ komičen dvospev, nastop Miklavža in razdelitev daril. Prosta zabava s šaljivo pošto in šaljivimi nastopi med drugimi: „Der Bauernschreck“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin., v predprodaji 40 vin. Predprodaja v Kresu.

Ženi odsekal glavo.

V Smečeviču pri Reki je pred dnevi odsekal s sekiro glavo svoji ženi Barbari delavec Ivan Flah, ker se je sprl z njo. Morilec je pobegnil. Zdaj so pa našli Flahovo truplo blizu Cirkvenice na Hrvaškem. Mrlič ni imel desne roke. Poizvedbe so dognale, da je skočil s skale v globino in da mu je bila roka med padcem odtrgana. Čuden slučaj je, da mu je odtrgana ravno ista roka, s katero je odsekal glavo svoji ženi.

Dne 28. novembra pa so potegnili ribiči odsekano žensko glavo iz morja in ni izključeno, da je to glava Barbare Flah.

Železniška nesreča.

Brzovlak, ki vozi iz Rima v Napolj, je zadel skupaj s tovornim vlakom. Vlak je bil takozvani „vlak parlamentarcev“ (vlak poslancev), s katerim so se poslanci in senatorji vračali domov. Nesreča se je zgodila vsled napačno postavljenega premikalnika. 7 oseb je ubitih, 20 ranjenih.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V c. kr. moški kaznilnici se je pretečeno nedeljo, v ponedeljek in torek, obhajala 3dnevna v proslavo Konstantinovega jubileja katoliške cerkve. Pridige je imel profesor g. dr. Josip Hohnjec.

m **Maribor.** Umrl je v pokojeni polkovnik pl. Cirheimb, star 77 let. Rajni je služil skoro vso svojo vojaško dobo pri našem domačem pešpolku, št. 47 ter se je udeležil l. 1878 tudi okupacije v Bosni.

m **Gor. Sv. Kungota.** V jeseni l. 1911 se je od Sv. Antona v Slov. goricah v tukajšnjo župnijo, in sicer na prej Mali-jevo posestvo na Vrtiču, priselil Janez Kolmanič z družino. Iz katerega vzroka da je od tam odšel ter si tukaj nakupil, tu seveda ni znano. Dne 15. novembra t. l. pa so tega Kolmaniča tukajšnji orožniki prišli in ga odvedli v zapor c. kr. okrožne sodnije v Mariboru. To pa zavoljo tega, ker je osumljen udeležbe pri umoru viničarja Janeza Bežjak, katerega so spomladi l. 1909 v Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah našli mrtvega. In ravno isti dan, 15. novembra t. l., so orožniki iz ravno istega vzroka aretirali in oddali v zapor tudi hlapca pri Krenu v Svečini, Janeza Repič, ki je tudi od tam doma. Kolmaničev sin, Franc Kolmanič, slikarski pomočnik v Kapfenbergu na Zgornjem Stajerskem, in Janez Verlič, viničar pri Sv. Antonu v Slov. gor., sta pa kot tudi osumljena udeležence umora Janeza Bežjak, bila naslednji dan, dne 16. novembra t. l., vsak v svojem kraju prijeti ter izročena sodnji. Ne ve se še pa, kaj vse bo v tej zadevi dognala sodnijska preiskava, ki je že v teku.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Dne 28. novembra je bil naš bivši župnijski upravitelj, preč. p. Nikolaj Meznarič, odlikovan s kolajno za 40letno službovanje. Odlikovan, ki je že mnogo delal v Gospodovem vinogradu in je še sedaj kljub 40letnemu zvestemu službovanju in napornemu delu zvest in marljiv Gospodov delavec, želimo prav iz srca, da bi mu častna, a tudi zaslužena kolajna, še mnogo let dičila prsa.

m **Sv. Martin.** V sv. zakon sta stopila F. Bauman in mladenka M. Termet. Obilo sreče!

m **Sv. Lovrenc** nad Mariborom. Dne 30. novembra smo imele članice Dekliške Zveze poučen shod, katerega so se udeležile tudi matere. Voditelj nam poda nauk za domače razmere glede izseljevanja, ki povzroča ogromno škodo naši državi, sveti cerkvi, našemu narodu, posameznim družinam in izseljencem samim, ki navadno napravijo v tujini dušno in telesno premoženje ter postanejo verski in narodni odpadniki. Ostanimo doma na lepi domači zemlji, katera ima dovolj kruha za svoje prebivalce, ako imajo le pridne roke pri delu in srce pri Bogu! Apolonija Schweiger nam je s krasno deklamacijo: „Slovenski svet — Marijin dom“, dokazovala ljubezen našega naroda do Marije. Marija Brezočnik nas je z „Dekliško budnico“ vspodbujala k srčnosti v bojih in nas vnela za ljubezen do Boga in Marije, starišev in naroda. Nato je predsednica Marija Medved v daljšem govoru prvič pozdravila svoje članice, ki so se v jubilejnem letu v tako lepem številu (58) združile pod prapor najmočnejše Kraljice. Po tem govoru, ki je

izzval splošno navdušenje, zaključil g. voditelj shod. Prihodnji sestanek se je določil na dan 26. decembra.

m **Hoče.** Igro, katero so priredila naša vrla dekleta, se je zelo dobro obnesla. Igralke so izvrstno dovršile svojo nalogo. Nam igralcem ostane ta igra živo v spominu. Ne pozabimo pa tudi krasnega govora in deklamacije ter lepega petja.

m **Studenice** pri Poljčanah. Dne 30. m. m. je bilo po večernicah blagoslovljenje križa na pročelju nad vhomod prostopja starodavnega studenskega samostana po preč. g. dekanu Francu Bohak iz Slov. Bistrice.

m **Maribor.** (Slov. gledališče). Na Miklavžovo nedeljo, 7. decembra 1913 točno ob 4. uri popoldne se uprizori vsestransko zanimiva za otroke in za odrasle jako zabavna igra „Pogumni krojaček“.

m **Posojilnica** pri Sv. Lenartu v Slov. gor. (pri Arnuš-u) naznani, da uraduje v letu 1913 dne 12. decembra zadnjikrat. Prvi uradni dan v l. 1914 je dne 2. januarja. V času od dne 12. decembra 1913 do dne 2. januarja 1914 pisarna ne bo odprta. (1932)

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Za Slov. Stražo so nabrali gg. duhovniki, zbrani pri Sv. Benediktu, 18 K, ter gosti na gostiji Suen — Čeh v Bišu K 640. Le še več!

m **Hoče.** V nedeljo, dne 14. decembra priredi telovadni odsek Orel poučno zborovanje. Vabljeni so vsi prijatelji.

m **St. Bistrica.** (Okrožni zadrugi shod) Dne 7. decembra se vrši pri nas okrožni zadrugi shod. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vdeležite se ga v obilnem številu!

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Sveta dolžnost vsakega našega pristaša je, da skrbi za razširjenje katoliškega časopisja. Ven iz vsake slovenske hiše z liberalnimi in nemškutarskimi časniki! Sedaj je čas, da agitiramo od hiše do hiše za naše časopisje. Računimo tudi na naše korajžne mladeniče in mladenke, da storijo svojo dolžnost. Vsak na agitacijo!

p **Cirkovce.** Pri nas smo si ustanovili Mladeniško in Dekliško Zvezo, prišel nas je buditi vlč. g. dr. Jos. Hohnjec. Predramili smo se in ne smemo zopet zaspati. Nekaj je še zdaj takšnih zaspancev, ki jim ni veliko za izobrazbo. Toda bilo bi lepo, da izpregledajo tudi ti, da nas bo tako vedno več. Saj so še fantje v naši župniji, da lahko rečejo: Mi smo mi, iz Cirkovce smo doma, ves pošten svet nas pozna. Torej mladeniči in mladenke ne bodimo mlačni, veselo na delo! Naša Mladeniška in Dekliška Zveza naj uspešno deluje za izobrazbo in napredek naše mladine. Kdor je količikaj zavežen fant, naj stopi v Mladeniško Zvezo!

p **Školje** nad Ptujem. Dne 2. decembra so se vršile v naši občini volitve starešinstva. Za župana je bil izvoljen Zumer Filip, pošten slovenski kmet; za svetovalce pa Jernej Lenart in Jurij Klasine, obadva vrla slovenska moža. Bog daj srečo novoizvoljenim!

p **Sv. Marko.** Pretekli teden so nalagali „Kmetovi“ v Šturnovcu drva. Pri tem jim zdrkne velik štor iz voza in pade domačemu gospodarju Martinu Bezjaku na nogo. Tram, katerega so podložili, ga je obvaroval, da dobri mož ni bil takoj mrtev. Še isti večer so ga odpeljali v bolnišnico v Ptuj. Želimo poštenemu, krščanskemu gospodarju, da bi kmalu ozdravel.

p **Sv. Marko.** Posestnika Ožbalda Štrafela, ki je star 29 let, so poklicali vnovič na nabor in ga vzeli med vojake. Niti ni smel več domov, da bi se poslovil od svoje ženke, s katero je oženjen še le par mesecev. Poslali so ga takoj v Celje in od tam v Pulj. Mlada žena žaluje, pa upa, da se mož kmalu vrne.

p **Sv. Tomaž** nad Ormožem. Za nas kmetovalce je bilo letošnje leto osodopolno. Nesreče, ki so nas doletele, so bile mnogotere. Najprej mraz, ki nam je uničil trto in sadonosnike; nato smo imeli hudo sušo, potem deževje. Vsi poljski in drugi gospodarski prideški so zelo nepovoljni, pa tudi živina nima nobene cene. Najbolj pa čutijo vse te nadloge oni posestniki, ki imajo zadolžena posestva in teh ni malo. K vsem drugim nesrečam pa je prišla še najhujša! Okr. posojilnica v Ormožu, katera ima pri nas veliko dolžnikov, izterjuje neusmiljeno svoj denar. Ker večjih posojil ni nikjer dobiti, nas toži. Vse prošnje ne pomagajo ničesar! Kateri smo hoteli že zdavnaj plačati obresti, smo bili z obrestmi zavrnjeni, češ, „vse morate plačati, obresti ne sprejememo“. Iztožujejo pa se tudi tirjatve, ki so varne in zemljeknjižno zavarovane, in tudi take, ki so bile še-le lansko leto izposojene. Ker denarja ne moremo ob pravem času vrniti, nas tožijo, stroški se grozovito množijo in marsikatera še dobra kmetija bo šla rakom žvižgat. Kako, da si je „Okrajna“ ravno letošnje leto izbrała za izterjavanje in zakaj to stori tako kruto, nam ni znano. Ali se strinjajo vse merodajne osebe s tem? Tu je potrebna nujna pomoč, ker drugače bo naše ljudstvo trpelo silno škodo. Temu zavodu po treba posvetiti vso pozornost, krivcev tega izterjavanja ne bo težko iztakniti.

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Dne 23. novembra je umrla 11letna Trezika Skuhala iz Pršetince. Rajna je bila najpridnejša učenka IV. razreda.

p **Lahonci** pri Ormožu. V kratkem bomo imeli zopet občinske volitve, čeravno imamo letos že tretjega župana. Možje-volilci, izvolite si poštene može za odbornike! Torej, na delo!

p **Ormož.** Pri nas se je s 1. decembrom nastal nov okrožni zdravnik dr. Josip Tavčar.

p **Ormož.** (Orel.) Kako potrebno je bilo ustanoviti telovadni odsek Orel, sledi iz tega, da število udov od dne do dne narašča. Pri zadnjem sestanku je izstopilo zopet 10 novih članov, tako, da se po novem letu že lahko začne s telovadbo. Tukajšnji preč. g. kaplan je podaril društvu 10 telovadnih oblek. Stotero Bog plati! Oglašilo se je že tudi več drugih dob-

rotnikov, ki bodo društvo gmotno podpirali. Začetek je res povsod težak, treba pa malo dobre volje in požrtvovalnosti in premagajo se vse težkoče, ki se stavijo ob začetku povsod rade na pot. Hodimo po začrtani poti krepko naprej! Naš trud bo stotero poplačan, o tem bodimo prepričani. Prihodnji sestanek Orlov v ponedeljek, dne 8. decembra (praznik) po večernicah v društvenih prostorih. Vršiti se poučno predavanje. Pridite torej vsi! Vabljeni so tudi člani Izobraževalnega društva in Mladeniške ter Dekliške Zveze. Na zdar!

p **Iz ormoškega okraja.** Že delj časa opazujemo v liberalnih listih skrajno surove osebnostne napade na naše somišljenike. Celo rodbinske in zasebne razmere se vlačijo v javnost. Ako nekateri gospodje mislijo, da brez osebnih napadov ne morejo živeti, potem jim moramo že odločno izjaviti, da nismo krivi, če bode tudi naše potpežljivosti konec.

p **Sv. Bolfenk pri Središču.** Ljudje, ki pridejo v naš kraj, ne vedo, ali je to še stari Sv. Bolfenk ali ne, tako se je vse izpremenilo. Nove lepe hiše so nastale in namesto razdrtega farofa smo dobili novo župnišče. Vse je novo, samo naši liberalci so ostali stari.

p **Obrež pri Središču.** Čudne reči se dogajajo dan za dnevom v naši vsasi. Kako se godi ljudem pod našim očetom in županom! Oče župan, kakšna so Vaša dejanja! Pa bo že prišla sprememba; tudi nam zaseda doba lepših dni. Ljudje pravijo: Župani imajo železne srajce. Našemu očku se je že začela luknjati. Najprej, kakor se je že slišalo, so odpadle zvezde. In ne bo dolgo, ko vsa razpade.

p **Obrež pri Središču.** Pri nas so neke silno „izobražene“ gospodične, o katerih gre glas, da so strašno „napredne“. Svojo naprednost so nedavno pokazale s tem, da so nekemu poštenemu mlinarju v bližnjih Šalovcih iz gorice gredečo prevrle mlinjski kamen nekam proč od mlina in še za nameček napravile nekaj drugih nerednosti, seveda vse na sramoto poštenim ljudem. Tako jih menda uči liberalno časopisje, to jim menda ukazuje „napredna“ stranka in sokolska organizacija, kateri so udane z dušo in telesom. Kajti sliši se, da so omenjene gospodične sorodne „sokolicam“, torej jim ni zameriti, če so malce „poredne“. Vendar pa jim svetujemo, da naj s tem skoro nehaajo in naj to „poredno“ izobrazbo vržejo proč, ker bi jim znalo to sicer dosti škodovati. Pa brez zamere. Drugič več!

p **Središče.** Po milosti Središčanov je zlezel dr. Kukovec v deželni zbor. Opravičeno smo pričakovali Središčani, da bo tudi kaj za nas storil. Pa do zdaj še nismo slišali niti, da bi kihnil za Središče v deželnem zboru. Središče, dasiravno trg, je vendar kmečka naselbina. Do 90% prebivalcev se preživlja izključno s poljedelstvom, pa še ostali se pečajo zraven obrti tudi s poljedelstvom. Torej ima tudi Središče brez malih izjem kmečke interese. Tudi Središčani si vroče želijo olajšave v stavbinski obrti. Pridite, g. dr. Kukovec, in povejte Središčanom, da ste prijatelj in zagovornik mestnih mojstrov, da želite, da se sedanjim židarjem in tesarjem, po Vašem mnenju „fušarjem“, ki itak pod velikimi ovirami izvršujejo svoja dela, strogo prepove vsako delo. Pridite in povejte, in sicer brez ovinkov, če imate korajžlo!

p **Središče.** Tisti vneti Sokol, ki se mu liberalci za hrbtom mužajo in iz njega norce brijejo, je postal zdaj spreten lovec. Poleti je hodil k Dravi na lov „golobičice“, zdaj pa preganja zajce, jerebice in fazanice. Ker je izvrsten „šic“, se ga tovariši-lovci silno boje; ne tako zajčki in golobičice. K. pravi, da je na lovu 1 km od njega zmiraj oddaljen, ker sicer ni varno. Ta strah je upravičen, ker je baje pred kratkim nekemu lovcu prestrelil sukno. Pa kaj je njemu vse to mar, da se ga le ne boje golobičice. Toda: Ah te golobičice, zvite so kot lisičice. Se muceku sladkajo, pa ga opraskajo.

p **Središče.** V eni zadnjih števil je poročala „Straža“, da mislijo naši občinski očetje s prodajo le-sa v gornjem gaju poplačati občinske dolgove. To pa nikakor ni res. Sedanjí občinski odbor ne misli na plačilo dolgov, ampak bo z denarjem, ki ga izkupi za les, kril nove izdatke pri raznih podjetjih; ako bodo tržani spet tako strahopetni in neročni, da prihodnje leto zopet izvolijo sedanje liberalne odbornike. Seveda bodo to svojo plahost čez par let z občinskimi dokladami drago plačevali. Torej pogum Središčani, dokler ni prepozno, ker po smrti pokora nič ne poma-ga.

p **Središče.** Velika zamišljenost vlada od zadnjega shoda, katerega so priredili poslanci K. Z. v Obrežu, med vse časti vrednimi tržani središkimi; gospodje Joža, Jaka in celo Franček, pa tudi drugi, kar sikajo od jeze in mrmrajo nekaj nerazumljivega; bati se je, da se bo tem gospodom na njih kolescih kaj pokvarilo. Te dni sem šel za enim teh gospodov, ko je najbolj mrmral, in razumel sem, da je preklinjal, hudo preklinjal, preklinjal je poslance K. Z., ki so prišli delat zgago v Središče, preklinjal pa tudi te „zarukane“ kmete (tako imenujejo liberalci poštene naše može), ki so poslušali poslanske čenče. Veš Jože, sem mu rekel, prihodnjic pa še ti kandidiraj na program K. Z., pa te bodo ljudje tudi radi poslušali. — Na program K. Z. pa že ne, je zavpil Joža nad mejo in zamahnil s palico, da sem se komaj ognil. Če si tak, pa se jezi, prav ti bodi, tvoja kletev pa ne doseže naših poslancev. — Drugi, in teh je silno veliko, pa premišljujejo, kako bi najprej neopaženo zapustili stranko kozolcev, ti pa so mirni in tihi, in tem sem dal ta-le nasvet: Le hitro storite to, pa ne neopaženo, ampak tako, da bo zvedel ves svet, saj ni sra-

mota, priznati svojo zmoto in jo popraviti, sramota je le, zmoto spoznati in v njej trdovratno ostati, kakor Joža in Jaka iz Središča.

p **Kostrivnica.** V ponedeljek, dne 1. decembra, so našli mrtvo Ano Žurman v potoku med Brezjem in Podplatom. Od doma je šla baje že v soboto zvečer. Domači so mislili, da je šla h kateri svojih prijateljic. Ko je drugi dan ni bilo od nikoder, so jo iskali povsod. Na omenjeni dan pa je šel oče iz Podplata domov in pogledal tudi v potok, kjer jo je našel mrtvo.

p **Cirkovce.** Mohorjani so darovali za Slov. Stražo K 5 25. Hvala! p **Sv. Lovrenc na Drav. polju.** Na gostiji Pulko—Predikava v Sp. Pletorjah se je nabralo za Slov. Stražo 6 K. Srčna hvala darovalcem. Novoporočencema mnogo sreče!

p **Žetale.** Kat. bralno in izobraževalno društvo priredi na praznik Brezmadežnega spočetja t. j. 8. decembra ob pol 3. uri poudčen shod in Miklavžovo slavnost. Darila se sprejemajo v nedeljo in ponedeljek zjutraj v kaplaniji in v stari šoli.

Ljutomerski okraj.

p **Ljutomer.** Pretečeni teden sem bil po opravkih v Ljutomeru ter obenem tudi pri brivcu Veseliču. Pri tej priliki sem opazil, da se razširja po Ljutomeru neka umazana knjižura: „Vodiška Johanca“, na kar opozarjamo s tem častito duhovščino in vse kršč. misleče može. Vas, Veselič, pa vprašam, od koga imate svoj zaslužek? — Muropoljski.

p **Sv. Jurij ob Ščavnici.** V naši župniji je bilo v nedeljo, dne 30. novembra, na en dan 6 mrličev. Eden teh mrličev je bil 15letni fant. Delavci so podirali drevesa; ena hojka ni padla na tla, ampak je obvisela na sosednji; fant zleze na hojko, da v zgornjem deblu odreže veje, med tem pa pade sosedna podseka-na bukev, s svojimi vejami pa fanta tako oklesti in rani, da se onesvesti. Morali so odsekati več vej, da so spravili fanta na prosto; fant je drugi dan umrl.

p **Okrajna hranilnica** v Ljutomeru je sklenila v svoji seji dne 30. novembra 1913 zvišati obresti s 1. januarjem 1914 od hranilnih vlog od 4% na 4½%, od posojil pa od 5½% na 5¾%. 1913

p **Sv. Križ pri Ljutomeru.** Veliki blagor za ljudstvo so naše posojilnice, kajti one blagohotno podpirajo tudi dobrodne namene. Ravno kar si šteje vodstvo štrazrednice pri Sv. Križu blizu Ljutomera v prijetno dolžnost, zahvaliti se v imenu revne šolske mladine slavni okr. posojilnici v Ljutomeru za 20 K in domači križevski za podarjenih 10 K. Srčna hvala!

Slovenjgraški okraj.

p **Marenberg.** Vse premalo je še v našem sodnem okraju na levem in desnem bregu Drave razširjen „Slovenski Gospodar“. Vsaka hiša bi ga morala imeti. Ne dajmo zaostati za nemškutarji in liberalci, ki vse storijo in mnogo žrtvujejo za svoje časopisje.

p **V Remšniku** so se srečno znebili znanega učitelja Kluglerja, ki je šel začasno na Vrata pri Muti ter so dobili boljšo moč, g. Visočnika. Marenberžani neki niso posebno zadovoljni.

p **Na Pernicah** je deloval znani župan Kristefel na vse kriplje, da bi spravil proč učitelja Volmajerja, ker se ni hotel slepo pokoriti njegovim nemškim željam ter šolo docela ponemčiti. Deželni šolski svet je bil že sklenil ga premestiti. Sedaj pa se je to vprašanje končno rešilo. V Pernicah ostane g. Volmajer še nadalje in šola seveda tudi kakor je slovenska in nemška. Hvala tistim, ki so se zavzeli za pravično stvar in dosegli uspehi.

p **Kmet, podružnica slovenjgraška** priredi dne 30. novembra t. l. po sv. opravilu pri Sv. Petru na Kronski gori, dne 14. grudnia po sv. opravilu v Šušiklavu in dne 21. grudnia t. l. po sv. opravilu v Pamečah poudčno zborovanje. Predaval bo c. kr. nadživnozdravnik Franc Pirnat iz Slo. enigrada o umni živinoreji. Gospodarji in gospodinje! Zapomnite si natančno določene dneve in pridite polnoštevno.

p **Na Muti** pride v nedeljo, 7. t. m. ob 3. uri popoldne v slovensko šolo sv. Miklavž ter obdaruje pridno deco. Starši in prijatelji slovenske obmejne mladine, pridite gledat, kaj zamore slovenska šola!

p **Slov. Gradec.** Narodna čitalnica ima občni zbor z običajnim vsposredom dne 10. decembra 1913 ob 8. uri zvečer v čitalniški sobi.

Konjiški okraj.

p **Zreče.** Dne 1. januarja bomo dobili c. kr. orožniško postajo za 3 može. Bojazljivi občani mislijo, da bodo zavoljo tega čutili večje davke. Ne! Pač pa pride v naš kraj nov tok denarja. Na skrbi bodo imeli orožniki 4 občine: Sv. Kunigunda, Padeški vrh, Stranice, Zreče.

p **Dolič.** Od drugih krajev Vam, gospod urednik, poročajo o spomladnih cvetkah, ki so se prikazale v tej topli jeseni. Pri nas pa imamo letos to ne- navadno prikazen, da je ta lepa jesen iz zapečnjaka v šolo izvabila otroke, ki so že 8—12 let stari, pa še niso šole od znotraj videli. — Tako je spričano, da ni bila laž, če je kdo trdil, da je pri nas več otrok, ki bi imeli hoditi v šolo, pa niso hodili.

p **Konjice.** Prihodnjo nedeljo po večernicah imata Slov. Straža in Bralno društvo občni zbor. Vsi člani in prijatelji ste vabljeni. Na vsposredu so tudi krasne predstave skioptičnih slik iz življenja Napoleona. Pridite!

p **Pri Sv. Kunigundi** na Pohorju priredi Dekliška Marijina družba dne 8. decembra ob 3. uri popoldne za sklep sv. leta slavnost z govorom petjem in igrokazom: „Ljubezen Marijinega otroka“.

p **Loška gora.** Pri svatbi Očko—Višnar je družica Mimika Kovše nabrala K 541 za Slov. Stražo ter znesek izročila podružnici v Zrečah! Hvala!

Celjski okraj.

p **Celje.** Z novico, ki smo jo prinesli, da je dr. Rakun stopil v pisarno liberalnega advokata dr. Karlovska, samoumevno nismo niti najmanj nameravali delati kake reklame za to pisarno. Da se razumemo!

p **Dobrna.** Cesarska slavnost dne 2. decembra na Dobrni se je kaj slovesno obhajala. Že na predvečer je slovesno pritrkovanje zvonov in grom topičev naznanil prebivalstvu, da se dne 2. decembra ob-haja 65letnica vladanja našega presvetlega cesarja

Franca Jožefa I. Župnišče je bilo na predvečer lepo razsvetljeno. Dne 2. decembra pa je bila slavnostna pridiga o vzglednem življenju Habsburžanov, osobito našega presvetlega jubilarja. Po slovesni sv. maši je č. g. župnik blagoslovil in na zastavo šolarjev pripel 2 traka: ruđečega z napisom v trajni spomin 65letne-ga vladanja Njih Veličanstva Franca Jožefa I. in ze-lenega z napisom: „312. Konstantinov jubilej. 1913. Nato se je zapela zahvalna in cesarska pesem. Tudi otroci so bili pri sv. maši in so nas očarali z lepim petjem. Zastopan je bil občinski odbor, krajni šolski svet, učiteljstvo, toplice, Požarna bramba in mnogo vernega ljudstva. Ta slavnost je bila pač ena naj-boljših na Dobrni.

p **Polzela.** Pri nas ni letos od naših kmetov nih-če dal v šulferajnsko šolo vpisati niti enega otroka, pač pa jih prihaja iz braslovške občine toliko, da bi brez istih omenjena šola obstati ne mogla. Pred ne-kaj dnevi sem vprašal nekega Braslovčana: „Kako je to? Vaša občina je na glasu kot ena najbolj narodno zavednih, pa vendar prihaja toliko otrok v tukajšnjo šulferajnsko šolo.“ — On mi odgovori: „Vedi, da med žitom tudi nekaj ljulike zraste, če drugega ne, pa ple-ve. Kar jih je od Kmečke Zveze, nobeden ne pošilja otrok v to narodno mučilnico, ampak le oni liberalni „narodnjaki“, ki berejo „Narodni List“. Narodna stran-ka naj bo ponosna na take svoje pristaše, posebno pa njih general dr. Alois Kukovec.

p **Braslovče.** Z veseljem smo brali v listih poro-čilo o govoru poslanca Roškarja, ki je kot manjšinski poročevalec govoril dne 27. novembra v državni zbor-nici proti osebni dohodnini. Nikdar še ni bilo ljudstvo tako razburjeno, kakor zadnje čase, ko se mu osebo-dohodninski davek tako brezobzirno nalaga. Večkrat slišimo uradnika, ki pravi, da tudi on mora plačati, zakaj bi kmet ne. Toda pogledimo, je-li to resnično? Če vzamemo malega kmeta, ki ima 50 K direktne-ga (cesarskega) davka, občinskih doklad plačuje 100%, če ne več, potem okrajne in deželne doklade, plača gotovo letno 150 K in še več. Torej plača mali po-sestnik že itak toliko davka, kakor uradnik, ki ima 7.200—7800 K letnih dohodkov in je prideljen k 28. stopinji. Žalostno je zares gledati, da mnogi, ki se je od zore do noči trudil, da bi si priboril vsaj naj-potrebnejše, da ravno tega že tudi sedaj preiskuje davčna oblast, da bo poskrbela, da si ne bo preveč opomogel. Če se primerja trpljenje kmeta in uradni-ka, dolgost njihovega dnevnega dela, njih hrano in obleko, potem je pač neumestno, postavljati kmeta in uradnika skupno k enim dolžnostim. Dovolimo si vprašati našo slavno vladu, zakaj pa gre do naši kmetje v tako velikem številu v Ameriko, zakaj pa uradništvo ne? Ali ne vidi vlada, kako močno pada kmečki stan in zakaj pa se uradniški tako množi? Ali bo imel še kmet veselje do dela, če vidi, da ga čaka plačevanje, zato, ker je bil priden?

p **Vransko.** Dne 28. novembra so našli v potoku na Ločici mrtvega nekega Martina Friškoveca iz Mengša. Ker se ga je bil preveč nalezal, je padel, si dvakrat strl nogo, zašel v potok, ki je zelo plitev, in tamkaj zmrazil. Nesrečni! alkohol! Ponoči nikdo ni mogel slišati njegovih klicev na pomoč.

p **Savinjska dolina.** Za zidanje nameravane bolnišnice usmiljenih bratov pri Zalcu je dosegal 165 tisoč zagotovila, in kakor kažejo moderni načrri, bo stalo poslopje 500.000 K. Kaj naj torej storimo? Ljud-stvo zmiraj povprašuje, kdaj bomo začeli zidati. A s 165.000 kronami ne moremo, ker posvetna višja ob-last ne dovoljuje in tudi vodstvo usmiljenih bratov ne more začeti, dokler ni večjega zagotovila. Kakor je vsakemu znano, je potrebna in bi bila koristna za Spodnje Štajersko tako bolnišnica, torej naj pokaže ljudstvo željo do zavoda s tem, da vsak z izdatnim prispevkom pripomore, da se želja uresniči. Zatorej še vodstvo usmiljenih bratov enkrat ponižno prosi vse tiste občine in denarne zavode, ki smo jim poslali prošnje, a nam še niso dali odgovora, naj nam odgo-vorijo, ali nas bodo s kako svoto podpirali ali ne? Tu-di po mnogih občinah in župnijah so se razdelile u-glednim in zanesljivim osebam nabiralne pole, a mno-go jih je, ki še obljubljenega dela niso storiili; zato-rej prosimo vse tiste, ki še niso oddali nabiralnih pol med ljudstvo, da bi podpisal vsak svoj prispevek za zidanje bolnišnice, kateri se bo še-le izplačal takrat, ko začnemo delati človekoljubni zavod; naj storijo te-žavno in trudapolno delo vsaj do novega leta in poš-ljejo nabiralne pole na provincijalat usmiljenih bra-tov v Gradcu, Annenstraße, št. 4. Tudi druge do-brotnike, kateri so nam naklonjeni in jih še nismo o-sebno nadlegovali, naj se oglasijo do novega leta, ker ob novem letu bomo sklepali, ali zamoremo začeti ali ne. Vsem doseđanjim dobrotnikom pa izreka vod-stvo usmiljenih bratov iskreno zahvalo.

p **Sv. Ema.** Dne 30. novembra je imel ravna-telj g. I. Belle poučno gospodarsko predavanje, ki je bilo za nas zelo pomembno. Predavatelju prisrčna hva-la!

p **Gornji Grad.** Ženski bračni krožek se sha-ja vsak teden pri neki amerik. „šostarici“, novostift-ski poštni pot pušča namreč tam poleg Kneblnovega „Domoljuba“ tudi Podmiršakov in Matjažev „Narodni List“, kar radovedno ženstvo posebno vleče. Odločne ženske naj v prihodnje zavrnejo komodnega pota z „Narodnim Listom“ na pravi naslov, mesto da njego-vo vsebino vprico svoje dece čitajo glasno. To bi bil naš pameten nasvet, če ga hočejo upoštevati. Za de-co so zgodbe in katekizem najprimernejše berilo. — Tudi v neko drugo gostilno v trgu, kjer se mlada de-kleta posebno za „Dan“ zanimajo, in ga katoliško-na-rodnim gostom vsiljujejo, bomo v kratkem posvetili,

oziroma si premislili ob takih društvenih prireditvah podpirati nasprotnice in zasmehovalke svojega prepričanja.

c **Sv. Frančišek Ksav.** Kakor vidite, gospod urednik, imamo tukaj pri Sv. Frančišku može, ki se kaj neradi prištevajo k liberalcem, pa vendar so, in to so ravno letos najbolj pokazali s tem, da so odstopili od Družbe sv. Mohorja. Evo njih imena: Prvi je nadučitelj Trčak, potem njegov ponižni sluga Jože Zabeznik, kot tretji je odbornik Narodne Stranke, g. Irman, za tem pa še pristopica učitelj Ignacij Strmecki. Upisana tudi letos ni šola, kakor je bilo doseđaj v navadi. No, g. Trčak in Zaleznik, nič nimamo proti temu, če ste odstopili omenjeni može, a šola bi pa vendar morala biti upisana. Ali so mogoče knjige Družbe sv. Mohorja tudi strup, kakor je „Slovenski Gospodar“ in drugi v krščanskem duhu pisani časopisi, kakor vi pravite in okrog trosite? Pa vi, s tem, da ste odstopili, ste mislili število udov v naši župniji znižati, a vzlic vašemu odstopu smo še napredovali.

c **Trbovlje.** Dr. Kukovec je takrat spal v Gradcu, ko bi bil moral glasovati in govoriti proti davku na pivo. Pri nas pa se je mogoče razkorajil proti temu davku. Škoda, da še nismo vedeli, kako je spal, ko so drugi govorili in glasovali o davku na pivo. Prihajemo, da je naš poslanec dr. Benkovič govoril in glasoval proti temu davku.

c **Hrastnik--Dol.** Tudi po naši dolini širijo liberalni in mokraški prismojenci, pa tudi „inteligenti“, knjižuro: „Johanea“, katera ima namen, sramotiti duhovniški stan, ki pa jasno kaže, kako plitvi, duševno propadli in neumni so tisti, ki to priporočajo. Bog daj norcem pamet!

c **Laški okraj.** Liberalni „Slovenski Narod“ z dne 10. novembra, št. 258, napada našega vrlega poslanca dr. Benkoviča in mu očita, da se premalo brigal za svoje volilce, ker baje pri sodnih imenovanjih prepušča vse drugim. Mi bi liberalne gospode vprašali, kdo se je pa v spomlad ob priliki znane nemške posojilniške zadeve brigal za slovenske kmete, ali mar dr. Kukovec? Tudi je lansko leto zaradi ceste Rimske Toplice—Jurkloster se prizadeval med prizadetimi, da se je rešila zadeva v splošno zadovoljnost ljudstva. (Zaradi najemnine, katera se plačuje od občin južni železnici za cesto Rimske toplice—Gračnica.) Nadalje opozarjamo na razne podpore po uimah itd. Seveda je še mnogo, kar čaka na rešitev. Saj tudi Bog ni ustvaril sveta v enem dnevu. Liberalni časnikar pravi proti koncu: „Navsak način mu svetujemo, naj si ne upa pred volilce.“ Zares čudno je, ali ste že pozabili na krasno uspehi šod v aprilu v Laškem in pa na vaše klavne shodiče, ki jih prirejate ob času volitev. Da, s spančkanjem v zbornici in vodiško Johanco rešujejo liberalci slovensko ljudstvo.

c **Sv. Pavel pri Prebodu.** Dekl Zveza ima 8. grudnia svoj redni občni zbor v prostorih novega Društvenega doma.

c **Loka pri Žusmu.** Na praznik, dne 8. decembra ob pol 3. uri popoldne se vrši v Loku pri Žusmu v hiši G. Milčeskega zborovanje Kmečke Zveze, na katerem govorita dr. in dež. posl. dr. Franc Jankovič in urednik Fr. Zebot. Kmetje, obrtniki, delavci in vsi drugi naši priistaži, pridite v obilnem številu!

c **Loka pri Zidanem mostu.** Tukajšnja Slov. kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 7. t. m. po večernih v župnijskem prostoru igro „V tem znamenju boš zmagal“. Vstopnina: sedeži po 1 K, stojšča po 40 vin. Prijatelji društva pridite.

c **Kmet. podružnica** za vranski okraj priredi meseca decembra t. l. sledeča poučna zborovanja: dne 7. decembra po prvem cerkvenem opravilu na Polzeli, popoldne ob 3. uri na G. Milčeski; dne 8. decembra po prvem cerkvenem opravilu v Braslovčah in popoldne ob 3. uri v Letušu. Zborovanja se vrše v šoli in bode predaval kmet. potovni učitelj g. Goričan. Ob enem se bode pobirala letnina in vpisavali novi udje.

Brežiški okraj.

b **Brežice.** Bil je samo en glas v nedeljo: Bila je krasna slavnost, ki jo je priredilo naše izobraževalno društvo v proslavo Konstantinovega jubileja, in je lahko vsakemu globoko žal, ki se je iz brezbriznosti ni udeležil. Domači g. kaplan je v svojem govoru označil pomen jubileja, potem pa govoril o razvoju vere Križanega na Balkanu. Nato so tri deklice kot geniji (angeli) proslavljale z lepo deklamacijo sv. Križ, igralke pa so prav lepo uprizorile slavnostno Sardenkovo igro: „Skrivnostna zaroka“, ki je vsakogar globoko ganila. Vmes pa smo slišali 2 prelpe samospeva. Časno je za izobraževalno društvo, da je moglo prirediti kaj tako lepega; zato pa zasluži veliko večje zanimanje med farani in vsestransko podporo v svojem plemenitem delu!

b **Brežiška okolica.** V Globokem so ustanavljali liberalci v nedeljo, dne 23. novembra podružnico Ciril Metodove družbe za župnije: Artiče, Sromlje in Pišce. Da je bila blamaža tem popolnejša, najeli so govornika iz Ljubljane, kateri je zbranim učiteljem — bilo jih je ravno 1 duceat — in 3 posestnikom, ki slede vedno nemo početju učiteljstva, polagal na srce namen in pomen Ciril-Methodarstva. Ako bi se šlo tukaj za resničen, pravi namen, priskočiti stiskanim obmejnim bratom na pomoč, bi ta korak globoških liberalcev seveda odobravali in pozdravljali. A tukaj imajo ti ljudje vse druge namene. Malenkostni po številu, navidezno mirni, v resnici pa potuhneli politiki neprestano tuhtajo, kako spraviti propadli liberalizem v Globokem zopet na trdna tla. Poskušali so že na vse mogoče načine. Da bi si zagurali lokal, obkolili so z neverjetno zvitostjo gostilničarja Lepšina, kateri pa kot moder mož seveda tudi liberalcem za denar rad postreže. Zgorajšnji ustanovni šod naj bi jim pa služil kot vada za njih mreže, v katere so upali dobiti nekaj kalinov. No, slednjč bodejo le uvideli, da li-

beralcem ne — stori — na globoški zemlji. Kot tamošnji rojak poznam dobro Globočane in sem prepričan, da bode na Gabernici preteklo še mnogo, mnogo vode, predno bode cvetela v Globokem liberalna pšenica.

b **Dobova.** Pozno v jeseni je. Listje pada z mrzlično hitrostjo iz drevja, znamenje, da bo skoro zima tu. Naš znani lažnjivi tintomaz in dopisun „Narodnega Lista“ se tega zaveda, zato tudi hiti s svojimi lažmi, kakor bi hotel doseči „rekord“ in si zaslužiti spomenik, kakoršnega postavljajo ob tem času na otoku otoku Borneo največjim lažnjivcem in obrekovalcem. Na tem otoku prebiva namreč plemo, ki toliko drži na resnicoljubnost, da onemu, ki med letom najbolj laže in obrekuje, v mesecu listopadu postavi spomenik iz listja. Spomenik postavijo na ta način, da v obliki piramide zlože na kup drevesno listje; kdor gre mimo iakega spomenika, mora pobrati nekaj listja in ga vreči na odločeni kup, pri tem pa preklinjati lažnjivca, v čegar sramotni spomin in svarilni opomin drugim se je spomenik postavil. Tak spomenik zasluži tudi naš občeznani liberalni lažnjivi kljukec in dopisun „Narodnega Lista“.

b **Rajhenburg.** Že večkrat smo opazili, da imajo nekateri mladi vozniki navađo, s polnimi in še bolj pa s praznimi vozovi divjati skozi trg. V soboto, 23. novembra zvečer o mraku je neki tak divjak divjal z vozom po cesti in povozil ženo Flisovo, gospodinjjo v starem gradu. Povožena je čez nogo in trebuh, tudi leva roka je poškodovana. Nevarnost je velika vsled velike izgube krvi zaradi notranjih poškodb. Zeleti bi bilo, da bi se proti prenačim vožnjam z vso strogostjo postopalo. Tukaj g. župan, je primeren delokrog v varstvo tistih, ki so vam izročeni v oskrbo! Čemu je pa ređar v občini, čemu ga plačujemo? Po našem mnenju ni dovolj, da stoji neke zunaj trga tablica z zarujavelim napisom: „Naglo voziti je prepovedano“, ampak treba je dosledno zatirati to slabo in nevarno razvado, drugače se bodo še z napređ godile nerodnosti in nesreče.

b **Rajhenburg.** Tukaj ob štajersko-kranjski meji lahko opazujemo volilni boj, ki se sedaj vrši na Kranjskem za deželni zbor. Kranjski kmetje po veliki večini nič nočejo več vedeti o liberalcih. Ni nobeno čudo, kajti vodja liberalcev je tako-le psoval kmete: „Kmet je farovška cunjia in polbaba.“ (Shod v Kostanjevici.) „Naše kmečko ljudstvo je ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno.“ „Kmetje so nečedna druhal, ki je prilezla iz farovških hlevov in svinjakov.“ (Shod v Črnomlju.) Kmet, ki še kaj drži na svojo stanovsko čast, res ne more hoditi z liberalno stranko.

b **Rajhenburg.** Poučni tečaj, ki sta ga vodila gg. Rožnik in Pušenjak, je bil zelo zanimiv. Škoda samo, da se ga ni udeležilo več kmetov, ker zlasti pri nas opazujemo, kako se ljudje vsled nevednosti pri gospodarstvu trumoma selijo v druge kraje, češ, da si bodo tam nagraabili denarja. Doma se uči umno gospodariti, pa ti ne bo treba trpeti v tujini kot suženj kapitala. Če se torej še kedaj potrudijo gospodje od Kršč. Soc. Zveze k nam, upamo, da bo udeležba veselejša.

b **Mali Kamen.** Dne 28. novembra t. l. je legla k zadnjemu počitku Terezija Moškon. Rajna je bila v poseben vzgled krščanskim materam in gospodinjam. Bila je zanesljiva, vestna delavka, zato je preskrbela svojemu dobremu sinu lepo imetje. Od skromnega življenja in trudapolnega dela počivaj v miru!

b **Blatno pri Globokem.** Naši liberalčki so zelo kunštni postali. Da bi privabili na svoj ustanovni šod podružnice sv. Cirila in Metoda tem več poslušalcev, razposlali so vabila vsem našim pristašem in pri tem zelo narodno klicali: „Kar čuti slovensko (zakaj ne liberalno?), vse na šod! No, in ker naši ljudje dobro vedo, kaj razumejo liberalci s svojo slovensčino, namreč liberalizem, so tudi res prišli vsi, ki čutijo liberalno. Bilo jih je z vsemi okoliškimi učitelji skupaj — 15. Prišedši govornik iz Ljubljane ni vedel, ali bi govoril ali se kar odpeljal domov. Saj učitelji so že tako dovolj narodni, samo 3 liberalnim kmetom pa se tudi ni izplačalo pridigovati. Je pač smola. Pri-poveduje se, da so šolski otroci pisali taka vabila med poukom. Mislimo, da te stvari ravno ne spadajo v šolo, ker vemo, da se še drugih potrebnih predmetov zelo malo nauče. Si bo pač treba početje naših narodnih učiteljev nekoliko bolj ogledati.

b **Dobje.** V nedeljo, dne 7. grudnia 1913 pride popoldne ob vsakem vremenu točno po večernih v šolo v Dobje veličastni Miklavž v spremstvu angeljev in parklja. Izpraševal bo mladino molitve in nekoliko iz učnih predmetov, o Slovincih in Slovanih sploh. Poslušal bo deklamacije in petje šolske mladine ter ženskega pevskega zbora. Ob zvokih novonastanovljenega orkestra bo obdaroval otroke in odrasle s primernimi darovi. Prireditelj ima vzgojni podučni in zabavni namen ter bo nudila pričujočim obilo dušnega užitka.

b **Rajhenburg.** V ponedeljek na praznik Brezm. Spočetja se vrši redni mesečni sestanek Dekliške Zveze po večernih. V nedeljo, dne 14. decembra po večernih prvi sestanek Mladiške zveze; od sedaj z napređ se bodo torej vršili redni mesečni sestanki za dekleta vsako prvo nedeljo v mescu, za mladeniče pa vsako drugo nedeljo. Orli, ne pozabite, da morate ob teh sestankih kot voditelji vseh dobrih mladeničev dajati dober vzgled! Pevske vaje za Dekl. Mar. družbo se vrše v bralni sobi vsako nedeljo od 1.—2. ure. Prihajajte rade vse, ki imate posluš in veselje do lepih pesmi!

Najnovejše.

Duhovniška vest. Župnijo Razbor nad Loko dobi č. g. Nikolaj Jamšek, kaplan v Trbovljah.

Državni zbor. V torek in večeraj je zbornica nadaljevala razpravo o osebni dohodnini. V torkovi seji sta govorila poslanca Pišek in dr. Verstovšek. Prvi je v svojem govoru zahteval, naj se postavno določi, kateri izdatki se posestnikom na deželi pri oseb-

ni dohodnini odštejejo. Pravično bi bilo, ako bi se postavno določilo, da so dohodki kmečkih posestev, dokler so ti edini dohodek posestnika, prosti osebno-dohodninskega davka. Stavil je končno predlog, da se v določila v postavo o osebni dohodnini sprejme točka, da v bodoče posestnikom, kateri imajo od svojega posestva samo 500 K katastralnega čistega dohodka, ni treba vlagati priznalic za osebno dohodnino. Dr. Verstovšek je začel svoj govor v slovenskem jeziku in je ostro prijel poročevalca nemškega poslanca dr. Lichta, kateri je v svojem poročilu trdil, da storijo davčne oblasti le svojo dolžnost, ako nadlegujejo posestnike z osebno dohodnino. Govornik je ostro zavrnil dr. Lichta in mu dokazal, da se kmetu, ki mora plačevati osebno-dohodninski davek, godi velika krivica. Opisal je tudi, kako posebno nemški uradniki z osebno-dohodninskim davkom pritiskajo ubogo kmečko ljudstvo. — Od 4. do 11. decembra bo v državnozbornem zasedanju odmor, ker bo zboroval gališki zbor.

Volitve na Kranjskem. Liberalci so uporabili vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, da bi spravili pri volitvi iz splošne kurije kakega svojega kandidata na plan. Na tisoče umazanih tiskovin, kjer so blatili našo stranko in voditelje, so vrgli med ljudstvo, vse, kar v liberalnem taboru leze ino gre, se je vdinjalo za agitatorje. Liberalci so lagali kar se je dalo. A ves trud je bil zastoj. Po celih deželah so sijajno zmagali kandidati naše Slovenske Ljudske Stranke. Še celo v Ljubljani je prišel naš kandidat v ožjo volitev. Izid volitev je sledeči: Ljubljanska okolica Mihael Dimnik (naš) 4626, liberalci Knez 1917 glasov. Radovljica: Ivan Piber (naš) 3990, liberalci Kržišnik (Trebušnik) 1654. Kranj: Evgen Jare (naš) 5052, Dolenc 2044. Litija: dr. Ivan Zajc (naš) 4642, liberalci Taufer 1425. Vrhnika: Anton Kobi (naš) 4958, liberalci Majdič 1934. Kamnik: Ivan Lavrenčič (naš) 4846, liberalci Slokar 1529. Postojna: dr. Vladislav Pegan (naš) 5480, liberalci Gašpari 3106. Novo Mesto: Alojzij Mihelčič (naš) 5331, liberalci Škerlj 980. Kočevje-Ribnica: Fr. Jaklič (naš) 5487, liberalci Andolšek 983. Krško: Ivan Hladnik (naš) 4956, liberalci Kožar 1292 glasov. Kandidatje S. L. S. so dobili v splošni skupini, všteti Ljubljano, 50.894, liberalci z Ljubljano vred pa samo 22.148 glasov. — He, vi štajerski liberalci, ki ste prerokovali „burjo“, „ožje volitve“ in „propad klerikalcev“ na Kranjskem, kaj pravite k tej veličastni zmagi? — Na Slovenskem z liberalci ni prostora!

Na Hrvaškem. Kakor poročajo listi, se bodo volitve za hrvaški sabor vršile že 16. decembra. Sabor bo baje sklican že za 19. t. m. — Cesar je dne 2. decembra novega bana barona Škrleca v cesarskem gradu na Dunaju zaprisegel.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 27. novemb. 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 88—106 kron (izjemoma 110 kron), poltolsti 72—86 kron; suhi od 62—70 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 64—82, poltolste od 42—64, snhe od 30—42, biki od 64—82, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 60 do 80 kron. Kupčija slaba, cene neispremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 0'96, K 1'20, teleta 1a (izjemoma cena od K 1'24 do K 1'28); mlade svinje od K 1'48 do K 1'56; nemške pitanske svinje od K 1'36 do K 1'46; ogrske pitanske svinje 1a od K 1'32 do K 1'36; ogrske pitanske svinje 11a od K 1'30 do K 1'32; mesne svinje od K 1'28 do K 1'30; bosnjaške pitanske svinje, od K 1'10 do K 1'24; ovce od K —80 do K —90; kozliči in jagmeta od K — do K —. Kupčija slaba, cene so dvignile.

Ime pridelka	Gradec	Maribor	Celje	Ptuj	Ormož
	K v	K v	K v	K v	K v
Pšenica	11 50	9 50	12 —	9 50	9 —
Rž	9 50	8 25	8 50	8 —	8 —
Ječmen	8 50	7 25	9 —	9 —	8 —
Oves	9 —	8 50	10 —	9 —	7 50
Koruza	8 —	9 75	10 —	9 —	7 —
Proso	9 50	11 50	17 —	—	9 —
Ajda	12 —	10 —	11 —	—	9 50
Seno sladko	5 38	4 —	3 —	5 —	4 50
„ kislo	5 —	—	2 25	4 50	4 —
Slama	8 75	2 25	2 80	3 60	2 50
Fižola	18 50	—	11 50	—	13 50
Grah	—	—	60 —	—	—
Leče	—	—	60 —	—	—
Krompir	—	—	08 —	—	—
Sir	—	—	40 —	—	—
Surovo maslo	—	—	2 50	—	—
Maslo	—	—	1 80	—	—
Špeh, svež	—	—	1 70	—	—
Špeh, kislo	—	—	24 —	—	—
Repa, kisla	—	—	20 —	—	—
Mleko	—	—	24 —	—	—
Smetana, sladka	—	—	96 —	—	—
„ kisla	—	—	96 —	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	06 —	—	—

Listnica uredništva.

Negova: Odstopili „Našemu Domu“. — Ponikva: Vaše „javno vprašanje“ glede Z, je po naših mislih bolje, če izostane. Pozdravljeni! — Artiče: Premalenkosna oseba, da bi se z njo bavili. Pišite raje kaj drugega. — Dopis z Pohorja: Brez podpisa, je romal z drugimi enakimi tovariši v koš 8 št. 102 nam je premalo povedano. — Št. Jur ob Ščavnici: Hvala lepa za poročilo o nesreči. Prosimo večkrat kaj, da ljutomerski okraj ne bo zaostal za drugimi. Pozdrave! — Svetinje: Pečat na pismu nosi datum 1./XII, a pismo smo dobili še-le ob sklepu uredništva. Porabimo prihodnjič Pozdravljeni! — Mozirje: Oprostite! Z vsakim dopisom, ki ste nam zadnjič vpsolili, bi si naprtli tožbo ali celo konfiskacijo. Previdnost! — Globoko: Ostalo prihodnjič!

LISTEK.

Slovenski mučenec.

(Povest. Spisal Fr. Kralj).

(Dalje.)

„Pozdravljen, brat, v Gospodu“, se poslovi Tihomil od ribiča in mu poda frankovski denar. Hlastno stegne ribič roko po denarju, a kar naenkrat odtegne desnico kakor bi ga bil pičil gad; in frankovski denar zazveni po peščenih tleh. Preko dlani Tihomilove desnice se je črtal zarastek, ki ga je precej zapazil ribič. Bil je vznemirjen za trenotek, a le za trenotek. Potem pa pobere denar in ničesar ne odvrne na pozdrav. Le sam pri sebi zamrmra: On je, on, nisem se motil.

„Izgubljena krščanska ovčica“, misli sam pri sebi Tihomil in odide za Rastkom. „Bog daj, da bi tega ribiča mogel izpreobrniti!“

Čez nekaj trenutkov sta že izginila tujec in Rastko za drevjem.

Ko sta onadva že izginila za drevjem, dvignil je ribič pest in lisičje zvijačnosti posmeh mu je zaigral na obrazu:

„Poznam te dobro. Da ni bilo danes Rastka, bil bi te že danes ohladil v Savi. A čakaj, saj ti ne odide. Ti si moja huda vest! Čemu si me prišel vznemirjati po mnogih letih?“ je zapretil za tujcem in odšel v koč.

Onadva nista slišala več ribičevega pretenja, ampak sta bila kmalu v živahnem razgovoru. Tihomil je srčno želel, kaj več izvedeti o teh krajih, zato je bil Rastko vesel, ker je vsa njegova zunanjšina kazala blago in odkritosrčno dušo.

„Tvoj oče bi se torej rad pokristjanil?“ začne Tihomil.

„Po—krist—janil?“ počasi in z nekakim strahom ponovi Rastko tujčev besedo.

„Vi ne veste, da so naš oče silno hudi na kristjane in jih vedno preganjajo. Ali ste morda Vi tudi kristjan?“ Z nekakim boječim glasom izgovori zadnje vprašanje, kakor bi se bal, dobiti pritrdilen odgovor. Rad je imel tujca in videlo se mu je, da bi najraje videl, da bi tujec ne bil kristjan.

„Ne boj se me, mladi prijatelj! Res sem kristjan, in edina sreča na svetu je ta, da sem. Zakaj pa sovražijo tvoj oče kristjane?“ vpraša prijazno misijonar.

„Ne vem natančno, a kolikor sem izvedel, so mi ugrabili kristjani v nekem boju edinega brata. Odpejli so ga menda na Furlansko. Od tega časa sovražijo oče kristjane. In tudi jaz jih moram, saj tlikokrat hrepenim po bratu, katerega nisem nikoli poznal.“ Živo in gorko je govoril te besede, saj so mu šle iz srca.

„Kdaj so ga ugrabili?“ povzame zopet tujec.

„O, to mora biti že davno. Oče pravijo, da je več kot 20 let. Vi ste tako dobri in prijazni, da Vas imam rad. Zato Vas ne bom peljal k očetu, ker bi Vas zaprl, če bi rekli, da ste kristjan. Saj so tudi oni dan zaprli nekega tujca. Kar v tej-le hiši ostanite, pa bom prihajal k Vam. Tukaj so dobri ljudje; jaz hodim velikokrat k njim“, svetuje mladenič sopotniku.

In res se je pokazala med drevjem prijazna kmečka hišica, ki je bila bolj na samem. V daljavi pod gozdom se stalo na vzvišenem mestu gradu podobno poslopje: Beli kamen, kjer vlada Rastkov oče Radej, župan in glavar.

Tihomil je hitro v duhu presodil vso stvar. Nasvet dečka mu je ugajal in čimdalje bolj ga je vzljublil. Uvidel je, da ga je hotel ribič preslepiti in je spoznal, da je najbolje, če je previden. Tako bo najlažje razširil Kristusovo vero. Samo to mu ni bilo jasno,

kakšen namen je imel ribič pri tem. Saj je vendar kristjan; čemu ga torej želi pogubiti? Oh, Tihomil še ni poznal zlobe sveta...

„Prav imaš, mladi prijatelj. Ostal bom tukaj. Prihajaj k meni rad. Spoznal boš, kaka sreča je, biti kristjan. Pojdi k očetu, da te kdo ne zapazi pri meni. Naš Gospod naj te blagoslovi in da svojo milost.“

Zadnjih besedi ni več razumel Rastko, saj mu je prvič na uho zazvenel glas: milost.

„Gospod, daj mi milost, da privedem v Tvoje naročje to blago dušo“, vzdihnil je proti nebu Tihomil in ločila sta se.

III.

Prijazna in lepa je bila Vitigojeva hiša, proti kateri je nameril Tihomil svoje korake. Krog in krog je bila obsajena s sadnim drevjem. Prestopil je leseni prag in stal v nizki, od dima zakajeni veži. Nasproti mu je prišel v tem trenutku Vitigoj, mož pri štiridesetih letih, prikupljivega in prijaznega obraza.

„Gospod z vami!“ pozdravi Tihomil.

„In s tvojim duhom!“ odvrne Vitigoj vzradoščen in mu poljubi roko. To je bil navadni pozdrav krščanskih Slovencev, s katerim so se spoznavali medsebojno kristjani v tedanjih časih.

Zopet se je Tihomil vzradostil. Saj je v kratkem času dobil že drugega kristjana v tem kraju. To mu je dalo upanje, da bo blagoslovljeno njegovo delo, ker so njih srca kolikor toliko že pripravljena vzprejeti Kristusovo vero.

„Sreča je obiskala mojo hišo, da morem v njo sprejeti misijonarja. Dobro došli!“ S temi besedami pelje Tihomila v nizko sobico, kjer je sedela na beli klopi Vitigojeva žena Dobroslava in 10letna hčerka Nadica. Začudeno je gledala Nadica tujca, saj ta misijonar ni nič podoben onemu, ki jo je pred letom dni krstil. Vendar je vstala in na materino povelje poljubila Tihomilu roko.

„Pomislite našo srečo! Bog nam je dal misijonarja. Ostanite dalje časa pri nas, kajti deia bo obilo: saj je še skoro vsa okolica poganska!“ S prosečim glasom je govoril Vitigoj te besede. In skrbna gospodinja je hitela v kuhinjo, da postreže trudnemu popotniku po svoji moči.

„Ali ste že dolgo kristjani? In kako ste postali?“ Tihomilov obraz je seval od tihe sreče in gorke hvaležnosti do Boga, ki ga je privedel tako nepričakovano v krščansko hišo.

„Pred tremi leti nas je krstil krški misijonar, ko je prvič došel v te kraje. Lansko leto pa je podučil Nadico za sv. krst. A drugi so skoraj še vsi pogani.“

Zardela je Nadica, ko je čula svoje ime in bilo jo je sram pred tujim človekom. A ko ji je dal Tihomil lepo podobico, bila sta takoj prijatelja.

„Brodnik je tudi kristjan, ali ne?“

Začuden je pogledal Vitigoj Tihomila pri teh besedah.

„Ne, ta ne more biti; vsaj jaz ga še nisem nikoli videl v naši družbi. Pa saj je tudi poseben zapupnik županov, ki smrtno sovraži kristjane. Krškega misijonarja je imel župan dolgo časa zaprtega. Izpustiti ga je moral še-le na povelje našega velikega vojvode, ki je prijazen naši veri.“

Tihomil ni hotel ničesar odvrniti, da ne bi krivo sodil brodarja; a to ga je še bolj potrdilo, da Dragomiru ne sme veliko zaupati, da njemu ni prijazen.

„Toda, častiti oče, kdo je Vas napotil k nam?“ Po kratkem premolku je začel Vitigoj, ki je komaj čakal, da bi kaj več izvedel o Tihomilu.

„Županov sin Rastko. Toda on ne ve, da ste sploh kristjani?“

„Seveda ne, ker mislim, da je tako bolje. Prihaja k nam vsak dan, in upam, da bo v njem zmaga la milost božja, zlasti sedaj, ko ste Vi med nami. A ker njegov oče tako sovraži kristjane, zato je bolj varno, da ne ve, da smo kristjani tudi mi. Nikdar bi ga

potlej več k nam ne pustil. To sovraštvo traja že nad 20 let. Bilo je okrog l. 800. Takrat se je vnela vojska med Slovenci in Franki. Jaz sem bil oni čas še mladenič in z navdušenjem smo hoteli v boj za prostost domovine. Res smo se borili kot levi, a nismo bili kos premoči sovražnikov. Mnogo izmed naših je padlo na bojišču; med njimi tudi moj brat, žalibog — kot pogani. Župan je poveljeval našemu oddelku. A poleg sramotnega poraza ga je še nekaj bolelo. Ko je prišel domov, je našel svojo hišo prazno: ugrabili so mu sovražniki edinega sina, 3letnega Radoslava. Vse povpraševanje in poizvedovanje po njem je bilo brezuspešno. Od tedaj pa črti kristjane, češ, da so mu uropali otroka krščanski Franki. In kako ste Vi prišli ravno v naš kraj, ki je tako zapuščen? Posebna milost božja Vas je pripeljala semkaj, da boste mogli obilo delati v blagor Slovencev.“

Ko je videl Tihomil, kako zaupljiv in odkritosrčen je proti njemu Vitigoj, začel je tudi sam pripovedovati o svojem življenju:

„Kje sem se rodil, ne vem. Odkar pomnim, sem bil v oglejskem samostanu. O moji mladosti mi niso hoteli ničesar povedati, ali pa morda tudi sami niso mnogo vedeli. Šolal sem se pri dobrih duhovnikih in sklenil sem, postati misijonar, da oznanjujem Gospodovo ime poganskim rodovom. Pri odhodu mi je rekel predstojnik: „Ti si Slovenec, zato te pošljem na Slovensko. Izpreobračaj jih in oznanjuj Kristusa svojim rojakom!“ Zato sem pač z veseljem hitel v Gospodov vinograd in Bog daj, da bi mogel veliko delati v Njegovo čast in slavo. Ko sem šel semkaj, mi je bilo vse nekako domače, kakor bi bil kdaj že videl te kraje. In tudi pri vas se čutim tako domačega, kot bi bil vaš brat. Pa saj smo vsi kristjani bratje med seboj, sinovi istega Očeta!“

Zadnje besede je govoril z onim ognjem, ki presinja navdušeno apostolsko srce. Kdor ima tako ljubezen do svetega poklica, lahko vse pretrpi, vse prenese, vse žrtvuje...

Solnce se je nagibalo k zatonu.

V takih in enakih prijaznih pogovorih je potekal čas, da skoraj niso vedeli, kdaj. Mrak je objel srečno krščansko družino, ki je bila vsa blažena, da je vsprejela pod svojo streho misijonarja.

In mnogokrat je še poljubila oni večer Nadica podobico sv. Neže mučenice. In moral jej je Tihomil povedati njeno življenje in mučeniško smrt. Plakala je dobra Nadica od sočutja in trdila, da je pripravljena tudi sama kri preliti za Kristusa.

IV.

Gotovo je, da so bili Slovenci že v začetku sedmega stoletja naseljeni po sedanjih slovenskih deželah in še dalje naprej. Po veri so bili seveda pogani. A že zgodaj so začeli k njim pošiljati misijonarje iz Ogleja in Solnograda, da so oznanjevali našim pradedom Kristusovo vero.

Ob času naše povesti je bilo krščanstvo že precej razširjeno po naših deželah. Le po goratih in bolj samotnih vaseh in selih so se prebivalci še trdovratno oklepali svojih krivih bogov. Zlasti so zavirali delovanje misijonarjev poganski župani, ki so imeli veliko oblast nad svojimi seljaki. Sicer so slovenski knezi, ki so bili že sami kristjani, podpirali misijonarje v njih prizadevanju in kaznovali župane, a ni mnogo pomagalo. Saj je o malokateri županovi krivici in grozovitosti izvedel veliki knez, kajti takrat ni bilo take zveze med posameznimi kraji kakor dandanes. Zato so župani lahko kruto in samolastno preganjali misijonarje in vernike. Med takimi župani je bil tudi Radej, Rastkov oče. Zato se je po njegovih vaseh le počasi razširjala krščanska vena. Znano nam je že, da je zaprl v ječo krškega misijonarja in ga le prisiljen osvobodil. Take so bile razmere ob času, ko je prišel Tihomil oznanjevat pravo vero.

(Dalje prihodnjič.)

Iz celega sveta.

Uspeh policijskega psa. V hišo Jana Bohača v Nemecki Lhoti pri Pribramu na Češkem se je utihotapila te dni tolpa ciganov in odnesla mnogo perila, blazin in obleke. Da bi se prišlo tatvinam na sled, je prišel stražmojster Jan Suchy s policijskim psom vred iz Piska na lice mesta. Toliko, da je prišel pes v Bohačevo hišo, je pa izvohal sled in tekel h kopici, stoječi na travniku pri Nem. Lhoti. In v kopici je dobil res orožnik perilo in obleko. Nadaljno zasledovanje je prekinila noč, zakaj pes je sledil globoko v gozd, je sledil globoko v gozd. Naslednjega dne se je zasledovanje nadaljevalo, in pes je privedel stražmojstra do ciganskega tabora v gozdu pri Zbirovu. Vse reči so dobili v ciganskih vozeh in mnogo drugega nakradenega blaga. Orožnika sta nato odvedla tatinsko cigansko druhal k okrajnemu sodišču v Pribramu. Vri pes!

Prvo zlato v Rusiji se je našlo ravno pred 100 leti. Bilo je pa tako-le: Ob Melnovni, pritoku čusovajske reke na Uralu, so se igrali otroci in pobirali iz vode gladke kamenčke, 4letna deklica Katja Bogdanov je našla posebno lepo, več lotov težko rumeno grudico, ki jo je nesla domov kazat materi. Mati je pokazala očetu in ta svojim tovarišem-delavcem iz demidovskih fužin. Spoznali so, da je grudica pravo zlato. Ko je izvedel o tej najdbi fužinski ravnatelj, je dal deklico poklicati k sebi; tu ji je vzel zlato, nato pa zapovedal, da jo pretepejo s šibami. Zlato se je namreč našlo na fužinski posesti in ravnatelj se je bal, da bi krona ne vzela fužin. Vendar se je vest o zlati najdbi bliskovito hitro razširila na Uralu še-le 11 let

kasneje, to je l. 1824. V pralnici za zlato, ki stoji na tistem mestu, kjer je pred sto leti uboga mala Katja našla prvo zlato, se je dosežaj proizvedlo 4000 pudov zlata. O nadaljni usodi Katje Bogdanove tovarniška zgodovina ničesar ne omenja. Sedanji posestniki zlatih pralnic ji nameravajo postaviti spomenik.

Najhitrejša zvezda. Dolgo je trajalo, predno so zvezdam-stalnicam ugrabili njih ime. Preje so res smatrali stalnice za stalne zvezde, ki mirujejo na svojih mestih od vekomaj. Še-le, ko je dobila astronomija (zvezdoznanstvo) v uporabo finejšie priprave za opazovanje neba, so opazili, da se stalnice premičejo in so njih premikanje tudi izračunali. Sicer so opazili njih premikanje samo pri manjšem številu stalnic, toda že to število upravičuje domnevno, da vse stalnice potujejo v neizmernem prostoru z večjo ali manjšo hitrostjo. Saj vemo vendar, da hiti solnce z vsemi svojimi planeti po svoji večni poti z neznansko hitrico 23 kilometrov na sekundo. Čeprav se zdi hitrica 23 kilometrov silna, da si je niti predstavljati ne moremo, vendar še davno ni največja, ki so jih dognali pri stalnicah. Zvezdogledi so dognali na novi zvezdarni v Mount Wilson v Kaliforniji pri več stalnicah še večjo naglico. Omenjena zvezda se premiče s hitrostjo 98 km na sekundo. Zdaj so pa izračunali pri drugi stalnici, imenovani Lalande 28.607, hitrost nič manj kakor 170 km na sekundo. To je po sedanjih merjenjih največja hitrost.

Bolgarski car pri pogrebu svoje služkinje. V Ebentalu na Nižjem Avstrijskem je umrla dolgoletna kastelanka tamošnjega koburškega gradu, gospodična Karolina Ptacnik. K njenemu pogrebu je prišel tudi bolgarski car Ferdinand v spremstvu dvornega svet-

nika Fleišmanna in tajnika Vajha. Car ni bil samo navzoč pri blagoslovljenju trupla v župni cerkvi, temveč je šel za krsto do groba, kjer je kratko molil in vrgel lopatico prsti na krsto.

Nemški prestolonaslednik strugar. Nemški prestolonaslednik, ki se je naučil strugarstva, ker se mora vsak Hohenzollere naučiti kakega rokodelstva, si je v svoji vili priredil popolno strgarsko delavnico, ker se hoče v strugarstvu umetniško dovršeno izučiti.

Milijarder brez vinarja. Njujorški bogataš Carnegie nima nikoli pri sebi niti vinarja denarja. Te dni je z avtomobilom prehitro vozil po mestnih ulicah, zato ga je redar ustavil in zahteval od njega predpisano denarno kazen. Milijonar pa kakor navadno ni imel niti vinarja pri sebi. Zato so ga odpeljali v zapor, kjer je moral biti tako dolgo, da je prišel njegov tajnik in plačal zanj naloženo globo. Ko so ga nato prijatelji vprašali, zakaj vendar ne nosi s sabo nobenega denarja, je milijonar odgovoril: „Kako naj nosim, ko mi je tako nerodno, imeti pri sebi denarnico, brez denarnice pa vse izgubim!“ Revež.

Biseri v obedu. Iz Filadelfije v Ameriki poročajo: Ruski turist Jurij Rogovy je jedel nedavno s svojo ženo v neki restavraciji ostrige. Prva ostriga, v katero je Rogovy ugriznil, je vsebovala nekaj trdega, kar je Rogovy vrgel na tla. Ko je ugriznil šesto ostrigo, našel je zopet nekaj trdega. Pljunil je stvar v roko in po pregledovanju mu je padlo v glavo, da je ta kamenček mogoče biser. Šel je z ženo k nekemu draguljarju, kateri mu je ponudil za kamenček 5000 dolarjev. Prva trdina v ostrigi je bil pa biser za 200 dolarjev.

Loterijske številke.

Gradec	26. novembra 1913	39	16	84	51	28
Linc	29. novembra 1913	59	46	11	8	36

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravništvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji (ker gre posestnik v pokoj) hiša z dobro ideo gostilno zraven glavne pošte, kakor tudi ena vila z velikim vrtom v Jožefovi cesti. Natančneje pri lastniku v Mariboru v Stolni ulici št. 8. 1344

Pozor gostilničarji!

Gospodarsko društvo v Baderni (Istra) priporoča svojo veliko zalogo belega, rdečega in črnega, starega in novega **Istrskega vina** po 36—42 K. Za pristnost jamči, v slučaju cenj. naročila pa prosi dopisiljave sodov v Sv. Peter u Šumi, Istra. Pri naročilu nad 12 hl je vino 2 vin. ceneje. 1340

Išče se **trgovska pomočnica** v trg. na Spod. Stajersko. Biti mora vzgledna katoličanka, katera je zmožna voditi trgovino sama. Želi se, da se razume tudi na gospodinjstvo. Ponudbe se naj pošljejo na upravništvo. 1342

Novo. Naznanjam cenj. občinstvu, da imam v zalogi vsakovrstne lončarske reči: n. p. najlepše in močnejše štedilnike z belimi ali modrimi ploščami po najnižjih cenah in tudi velike in male štedilnike; delam peči vsake velikosti. Vse po najnižjih cenah. Vsako popravilo štedilnikov, sušenje peči. Vse hitro in točno. Kdor hoče za mali denar dobro kupiti, naj pride ali piše na Jožefa Majer in Franca Kropse, lončarski obrt, Reichsstrasse 24, Maribor. 1343

Prada se posestvo blizu Maribora, 36 oralov vse za kmetijstvo potrebnega zemljišča, hrami so vsi zidani, z vsem, kar stoji in leži. Slučajno tudi na 2 polovici. Več pove uprava. 1333

Cepljeno trsje in ključ! Vinogradnikom se naznanja, da je velika množina ameriških trst na prodaj. Seznam trst: pošip, rulanter, burgunder beli in rdeči, muškati, žlahtina bela in rdeča, portugizec, laški rizling, ranfol, izabela in več tisoč korenjakov. Cena po dogovoru. Naročila se sprejemajo dokler bo kaj zaloge. J. Verbujak trsnikar, Breg pri Ptuj. 1295

Učenca, starega 14 let, ki bi imel veselje do kamnolokarske obrti, takoj sprejemem. Učna doba 3 do 4 leta. Učenec ima pri meni hrano, stanovanje, revnejši tudi obleko. Jakob Golobič, kipar v Ljutomeru. 1279

Prada se posestvo, pol ure od župnijske cerkve, obsegajoče okroglo 50 oralov; gozda v dobrem stanju 18 do 20 oralov, vinograda 3 $\frac{1}{2}$ oralov, 1 oral novega nasada, doma njuje in košenina. Rediti se more do 8 glav goveje živine. Hiša, kleti in gospodarsko poslopje je zidano in dobro ohranjeno. Vprašati je v Suhodolu p. Loče pri Jan. Zidanšek p. d. Kompar. 1291

Oznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam da imam na prodaj **več tisoč na suho cepljenih trst**

in sicer: laški rizling, šipon, muškati (14 vin.), beli burgunder, beli ranfol, trunto, žlahtina bela in rdeča in silvanec. Vse trte so dobre kakovosti, cene prve vrste za v jesen odvezim trtam, kom. 12 vin., za na spomlad 1914 pa 14 vin. kom., ali 100 kom. 13 K. Oglasiti se je pri Martinu Gril, trtnarju in posestniku v Senčaku, Juršinci pri Ptuj. 1322

Hiša z gostilno, trafik, žganje-toč in trgovina na deželi, eno uro hoda od mesta Maribor, na jako prometni okrajni cesti, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Tudi me-sarski obrt se la ko brez konkuren-ce vpelje. Naslov se izve v upravništvu tega lista. 1320

Prada se lepo posestvo z gospodarskim poslopjem, pol ure od postaje Štore, meri čez 10 oralov, cena 8500 kron. Več se izve pri g. Francu Gajšek, posestniku, Prožin št. 2, p. Štore. 1355

Hiša z večjimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo se takoj prodaja. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislasse 3, 1. nadstropje. 1316

Učenec priden, pošten, z dobrimi spricvali se takoj sprejme pri g. Jerneju Bračko, krojaču, Tržaška cesta 16 v Mariboru. 1368

Na prodaj je hiša z gostilno pri kolodvoru in tovarni takoj. Vprašanja na upravništvo lista. 1369

Trsje na prodaj. Mozler, silvanec, laški rizling, žlahtina, drobni rizling, kraljevina, burgunder beli, vrbošek, ranfol, mešane vrste domačih sort in korenjaki. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčanah. 1367

Učenec se proti dobremu plačilu sprejme v parnem mlinu v Kanji pri Pesnici. 1359

Prada se novozidana hiša, ki ima 7 sob, 2 kuhinji, klet, dvoranice in veliki hlev, dva vrta in 1 oral zemlje z drevjem nasajene, nekaj se lahko odproda za stavbišča. Oddaljeno je 15 minut od Celja za veliko ceno, cena je 16 000 K 6000 K je vključena, to ostane. Je zelo pripravno za obrtnika ali penzionista. Izve se pri Novaku, posest. v Čretu, p. Štore. 1365

Štefan Kaufman

trgovina z železnicami v Radgoni

priporoča svojo veliko zalogo štedilnikov, peči in vsakovrstne posode. 339

Učenca

sprejme takoj v uk Jos. Steiner, sedlar in jermenar v Žalcu. 1324

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov.

ceniki zastoj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočno na drž. žel št. 2121. 1333

Ovčjo volno
Ovčje kože,

kakor tudi vsakovrstne druge kože kupuje po najboljših dnevnih cenah K. Gräntz, Maribor, Gosposka ulica 7. 1199

Ženitna ponudba. Mladenec, star 24 let, katoliško-narodnega mišljenja, ki ima 1500 K denarja, želi v svrhu ženitve spoznati pridno in pošteno mladenko, katoliškega mišljenja, ki bi imela kje na deželi kakšno majhno posestvo. Na željo se pošlje tudi slika in natančen naslov. Morebitna ponudba s sliko, ki se precej vrne, na naslov tega lista pod „G.M. 1375“. Tajnost zjamčena.

Prilžnost za obrtnika ali penzionista. Majhno posestvo, hiša iz 2 sob, kuhinje, čimnate, kleti, kolarnice in dveh svinjakov z šupo, vrt in mali sadovnjak, studenec, vse novo zidano, deset let davka prosto. Solčna lega, lep kraj, 10 minut od farnе cerkve v Slivnici in 5 minut od žel. postaje Orehova vas—Slivnica oddaljeno, na prometni cesti, za krojača, čevljarja posebno pripravno se pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj prodaja. Zglasiti se je pri Francu Kolman, mizarju v Orehovi vasi p. Slivnica pri Mariboru. 1372

Na prodaj. Prada se prav lepo posestvo, obsegajoče 35 oralov, med temi je 15 oralov travnikov, 5 oralov gozda, drugo njuje in sadonosniki, mlekarica da na dan 70 do 80 litrov mleka. Nizka cena radi smrti v rodovini. Več se izve v Rošpahu pri Mariboru št. 50. 1371

Lepo posestvo se prodaja. Meri čez 8 oralov, velik sadonosnik v ravni, blizu kolodvora, 2 sobi, kuhinja, klet, veža, hlev, skedenj, se z živino vred prodaja za 12 000 K, polovica ali še tudi več lahko ostane vključeno. Več pove Uršula Koren, Sp. Radvanje št. 60 pri Mariboru. 1398

Krasno posestvo v Trčovi pri Sv. Petru niže Maribora se radi nesreče prostovoljno pod ugodnimi pogoji prodaja. Posestvo meri okoli 10 oralov, blizu 1 in pol orala je amerik. vinograda v zelo dobrem stanju, nabere se letno 12—15 polovnjakov in še več izvrstnega vina. Njive in sadonosnik se razprostirajo okoli novozidane hiše, pokrite z rezano opeko. V hiši so tri sobe, primerne za rokodelca. Tudi se lahko redi do 6 glav goveje živine in 20 svinj. Vse leži pri lepi cesti in je hoda v Maribor 1 uro, do cerkve in šole pol ure. Tudi gozda je čez en oral. Njive so vse v lahkem obdelovanju. Cena 15 000 kron. Nekaj lahko ostane vključena. Kupci naj se oglašijo pri g. Antonu Fras, pos. v Trčovi pri Sv. Petru. 1396

Dunajska kava.

Fina melange, figova-kava, čaj, kakao, čokolada, kompozicije za rum in vse likerje itd., pošilja v paketih po 5 kg franko v vse dežele naše monarhije specialist za kavo **August Friedmann**, Dunaj XVIII. Kreuzgasse 24/6. Prosim zahtevajte cenike. 1272

Naznanilo. Pozor! Redka prilžnost, za čebelarje. Kdor želi kupiti ali si nabaviti čebele in čebelne paviljone, jako trpežne ter natančno izdelane, dunajske stoječe mere ali kakšne druge; posebej ali najboljši s čebelami vred, naj se oglasi bom prodal vse skupaj, drugače ne prodam. Imam tudi zalogo lepo izdelanega satovja. Kdor želi kupiti naj se oglasi v nedeljo popoldne pri čebelarju v Dornovi 43 p. Moškanjci ali pa pri J. Pleteršku istotam; imam tudi nekaj strokovnih listov „Čebelarjev“. Ako ne prodam poprej, se vrši prodaja v nedeljo, 7. decembra popoldne. 1395

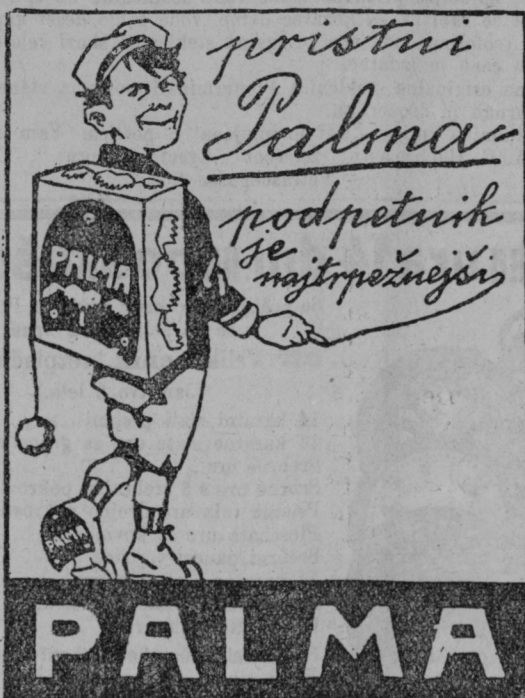
Dober zimski zaslužek za vsakogar. Pojasnila proti pošiljavi K 120 v znamkah, kateri znesek se pri prejemu dela vrne. „Rentabel 33“ poš. lež., Trst. 1394

Priden učenec z dobrimi spricvalom, slovenskega in nemškega jezika več se sprejme takoj. M. Berdajs, trgovina s špecerijskim blagom in semeni, Maribor. 1386

Prostovoljna prodaja posestva. Dne 8. decembra 1913 ob 3. uri popoldne se bo pri Devici Mariji v Brezju pri Mariboru na licu mesta, na okr. in obč. cesti v najbližji okolici cerkve in šole ležeče posestvo radi smrti posestnika iz proste roke prodalo tistemu, ki bo največ ponudil. 1385

Prada se lepo posestvo, 5 in pol oralov zemlje, med temi lep gozd, travnik in njive. Vpraša se pri g. Pukl v Razvanju pri Mariboru. 1389

Čevlarskega učenca sprejme takoj Franc Rutnik, Tegetthoffova cesta 61, Maribor. 1397

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva
Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, močnega in trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Dvane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške telesne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu. 31

OXO
kocke za govejo juho

družbe **Liebig** so vsled svoje velike vsebine najboljšega mesnega izvlečka pripravne ne samo za takojšnje napravljenje fine goveje juhe, nego tudi za izboljšanje in okrepitev juh in omak, sočivja itd.

Trgovina s špecerijskim blagom

Slovinci! Zavedajte se!

Trgovina z moko in de-želimi pridelki

J. Ravnikar
Celje
Graška ulica št. 21.

Glavna sl. zaloga in velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, n. pr. štrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd. Točna in solidna postrežba.

Vedno sveža žgana kava

Na drobno in na debelo!

Zaloga rudninskih voda

Meso po ceni.

Prima goveje, telečje, ovčje meso 5 kg K 3.60, svinjsko 5 kg 4 K, povojeno 5 kg 5 K in K 5.50, salami in klobase 5 kg K 5.30; v poštnem zavoju franko po povzetju pošilja Geezavitz Jaukel, Herinese št. 39, Ogrsko. Prosi se za natančen naslov. 1383

Nova hiša na prodaj. Tri minute od farnе cerkve v Poljčanah, 4 sobe, kuhinja, veža, velika klet, hlev, veliki vrt, travnik, velika njiva, vse za 6000 K, 2000 kron ostane vključeni. Več pove Vincenc Prešern v Poljčanah. 1384

Janez Marčič,

čevljar poprej v Dravski ulici se nahaja od 1. oktobra v Viktringhofovi ul. 10, nasproti gostilne „Sandwirt“ (Kirbiš). 1381

Želim s 1. ali 15. januarjem 1914 vzeti v najem ali pa na račun majhno gostilno. Naslov v upravništvu pod „gostilna št. 1382“. 1382

Za božično in novoletno sezono

priporoča trgovcem v nakup:

božičnih okraskov, svilenega papirja v vseh barvah, kreppapirja v vseh barvah, barvani papir na eno strani v vseh barvah, barvani papir na dve strani v vseh barvah, zlati in srebrni papir, sveče za drevo in čarobne svečice, cvetje za rože, žica, zlata pena, jaslice izgotovljene, podobe za jaslice, rutke.

Božične in novoletne dopisnice, kakor tudi druge vrste po jako nizkih cenah.

Na debelo!

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Graška ulica 7.

Celje

Rotovška ul. 2.

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

Priporočam! Za jesen in zimo svojo veliko novo zalogo blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstne barhente, odeje, velike robce, jegrove srajce itd., se radi ogromnega nakupa blaga po jako znižanih cenah prodaja.

Redka prilžnost! 1000 komadov flanelnih odej, široke 120 cm, dolge 180 cm za K 150 se dobijo dokler so v zalogi. Pričakujoč obilnega obiska se zabeležim.

Jožef Ullaga, Maribor

Tegethoffova cesta št. 21.

Denar
zametuje

vsaka gospodinja, ki ne poskusi dobro Stumpf. žit. kavo. P. po 5 kg dobre žitne kave v lepi vrečki poleg 2 daril samo 4 krone franko. Jos. Stumpf, tovarna žitne kave, Slotov na Labi, Češko. 50.000 zadovoljnih odjemalcev. Prosim, da se naroča naravnost pri gornji tvrdki, ker je glasom postavte agentom pod kaznijo prepovedano v privatnih hišah žitno kavo prodajati. Vzorec in prospekti zastoj in franko. 1321

Alfa

Hočete li

krmo hitro pariti in ob enem z isto kurjavo ravno toliko vode segreti, ali pa uporabljati parilnik tudi za kuhanje žganja, potem kupite edino-le novi, večkrat patentovani izvirni brzo-parilnik „Alfa“ iz najboljšje železne pločevine, patentovano kurjavo, patentovano okroglo varnostno zaklopnico in obešajočo mečkalnico.

Ilustrovani cenik brezplačno.

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Dobiva se v vseh velikostih

1124

Zakaj kupujete

in naročujete pri Vam nepoznatih trgovcih? Domači Vam gotovo z boljšim, lepšim in cenejšim blagom postreže.

F. Seršen,

narodni trgovec v Ljutomeru,

ima veliko zalogo najnovejšega blaga za moške ženske in otroke; moške obleke gotovo za polovico ceneje, kakor tisti, ki si naročijo pri tujcih. Zimske cele obleke, volnati štof za ženske že od 3 K naprej. Posebno lepe reči za božična darila.

1391

Razpis službe.

Na deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. se začasno odda služba vrtnarja. S to službo so v zvezi sledeči dohodki: 1. letna plača 1200 K, 2. prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava v vrednosti 200 K. Po desetletnem popolnoma zadovoljivem službovanju se izvrši definitivno imenovanje in se začasna službena doba vračuna v dobo za penzijo. Ponudniki za to šolo morajo biti popolnoma vešč slovenskega in nemškega jezika, in morajo svoje prošnje podpreti z dokazi strokovne izobrazbe, dokazi dosedanjega službovanja in drugimi važnimi osebnimi dokazili in jih poslati najpozneje do 30. t. m. 1913 na ravnateljstvo deželne kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. žel.

Gradec, dne 11. novembra 1913

1390 Od štaj. dež. odbora.

Manufakturna trgovina

M.E. Šepec: Maribor

Grajski trg št. 2 (Burgplatz)

se cenjenemu občinstvu, gospodarjem, fantom in dekletom za nakup novih oblek, lepo novo modno volneno in perilo blago, platna in drugih potrebščin, vsem uljudno priporoča, ter zagotavlja na dobro, brezkonkurenčno, ceno postrežbo. Vse vrste odev in flanelnih odev za postelje od 1 K 40 vinarjev naprej.

1175

Franc Korošec

trgovina z železom in mešanim blagom v Gor. Radgoni.

Priporoča slavemu občinstvu svojo veliko zalogo velevažnih in pri gospodarstvih potrebnih reči po niz, cenah kakor ne in železne marjacejske kotle, peči, štedilnike, traverze in drugo železje, orodje in posode. Stroje za krmo in šivanje, kolesa (biciklene) in vse dele za iste. Deske, late, stafelne itd.

umetna gnojila od c. kr. kmet. družbe v Gradcu. Zaloga cementnih cevi, kerit in drugo. Zaloga vsake vrste opeke, iz sloven. križevske opekarne, ki se peči, štedilnike, traverze in drugo železje, orodje in posode. Stroje za krmo in šivanje, kolesa (biciklene) in vse dele za iste. Deske, late, stafelne itd.

vsak dan dobi. Vsak pondeljek skozi celo leto sveže apno, za kovače najboljši kokos, oglje in „ostrauer“ premog, tudi svetli premog v vel. kosih za kurjavo.

Staroznana

stavbinska obrt

z vsem inventarjem v mestu Maribor, 5 min. od glavnega kolodvora v zelo živahni okolici, s hišo z visokopritličnimi stanovanji, gospodarsko poslopje, velik prostor za stavbene potrebe, 3 lepi še ne zazidani parcelirani in zelo ugodni v mestu ležeči stavbeni prostori ob cestnem pročelju, se radi smrti takoj za nizko ceno proda. Pojasnila dajejo Ant. Kaschmana dediči, Maribor, Reiserjeva ul. 23.

A. Huberja nasl., J. Donosa : Ljutomer

priporoča svojo veliko zalogo blaga po najnižjih cenah: peči, štedilnike, gnojnične črepalke, predmete za vodnjake, črpalke, plinaste in vodovodne cevi, slamoreznice, drobilnike za žito, oves, fižol, koruzo, ječmen. Lovske potrebščine, samokrese (revolverje) od 7 K, puške od 12 K naprej.

1330

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 kron na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu znamko za 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

J. Bat č, Ilirska Bistrica 26, Kranjsko.

Potrudite se obiskati domačega in narodnega trgovca Fr. Lenarta v Ptuj

ki priporoča denj. občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novodošlega vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi razno platno za životno in posteljno perilo.

Nadalje priporoča

za jesen in zimo različne nove porhate, novo hlačevino, nove koece in odeje, nove strikane robce in srajce, tepihe, dežnike, kravate, manšete, ovratnike, nogavice, rokavice ter veliko drugega novega blaga za oblačila.

Za množičen obisk se priporoča

Franc Lenart.

983

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancom
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Postrežba poštena.

Razpošiljalna in zaloga
vaskovinskih, zajedeno priskih
dalmatinskih vin
J. Matković :: Celje
Glavni trg.
Zahvalite cenike.
529
Najnižje cene.

Prevara ali sugestija?

Ponuja se občinstvu že leta sem ustne vode, ki so jako lepo parfimirane.

Občinstvo jih rabi in jih označi kot jako dobre, ker so dobrookusne, brez da bi o tem premišljevalo, jeli imajo tudi katerokoli medicinsko vrednost. Ako bi o tem premišljevalo, ne polagalo bi glavno vrednost le na okus, marveč bi vprašalo tudi po desinficirajočih snoveh. — Tudi ni vse eno, ali ustna voda neprijetni duh zakrije, ali pa ga resnično odpravi. Dobra in vplivujoča ustna voda naj ne parfumi samo, temveč naj tudi vse snovi vnetja ter nalezljivosti uniči, neprijetni duh odpravi ter vkljub temu osvežujoče uplija.

Po teh temeljnih stvkih napravljen je Pfefferminz-Lysoform. Pfefferminz Lysoform presega po znanstvenih preiskavah tudi doslej kot najboljšje priznane ustne vode šestkratno na vplivu. Obledi zobe! Ker se rabi za en kozarec ustne vode samo deset kapljic Pfefferminz-Lysoforma, izda ena brizgalna steklenica skozi cele tri mesece! Kolosalno ceno in izdatno.

Ena originalna steklenica Pfefferminz-Lysoforma stane K 1-60 v vseh lekarnah in drožerijah.

Zanimivo knjigo „Kaj je higijena?“ pošljem Vam zastoj in franko. A. C. Hubmann, referent „Lysoform tvorni“, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9-50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni pancer-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoč	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Višeče stenske ure na nihala	10-80
Kuhinjske ure	2-40
ke	3—
vezovnim p zvoncem	3-50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatine in srebrnine.

Rudolf Pevec, eksportna hiša v Mozirju 1380
rabi veliko vagonov hmelja, jabolk in krompirja za izvoz ter plača najdražjo po dnevni ceni, po dogovoru pismeno ev. brzojavno.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odliko in častni diplom k zlati kolajni ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvaliscente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izoben okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2-60 in po 1 liter á K 4-80.

Zaloga pohistva.

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov, reg. zadr. z om. por., Maribor, Burgplatz št. 3.

Podružnica v Ptuj, Jarnitzova ulica.

771 Sprejemajo se stavbeno-mizarska dela. Nizke cene.

Zahvala.

Povedom bridke smrti in pogreba naše nam nepozabne, drage tete, oz. svakinje

Neže Blatnik,

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, so edom in prijateljem ter znancom za vse izraze sočutja prisrčen „Bog plati!“ Hvala prisrčna veleč. g. župniku in kaplanu za spremstvo in vsem onim, ki so od blizu in daleč prihiteli izkazati rajni zadojo čast. Zahvaljujemo se posebno še č. g. kaplanu za ganljiv govor ter tudi g. organistu in pevkam, ki so zaplele ganljivo nagrobno. Zahvaljujemo se Marijini Dekliški družbi, ki je rajno v t. likem številu spremila na zadnji poti. Bog plačaj stotero vsem! Tolazi nas upanje: „Saj vidmo se nad zvezdami!“

Št. Jur ob Taboru, 23. nov. 1913.

1388 Žalnočel rodbini Markošek—Pusovnik.